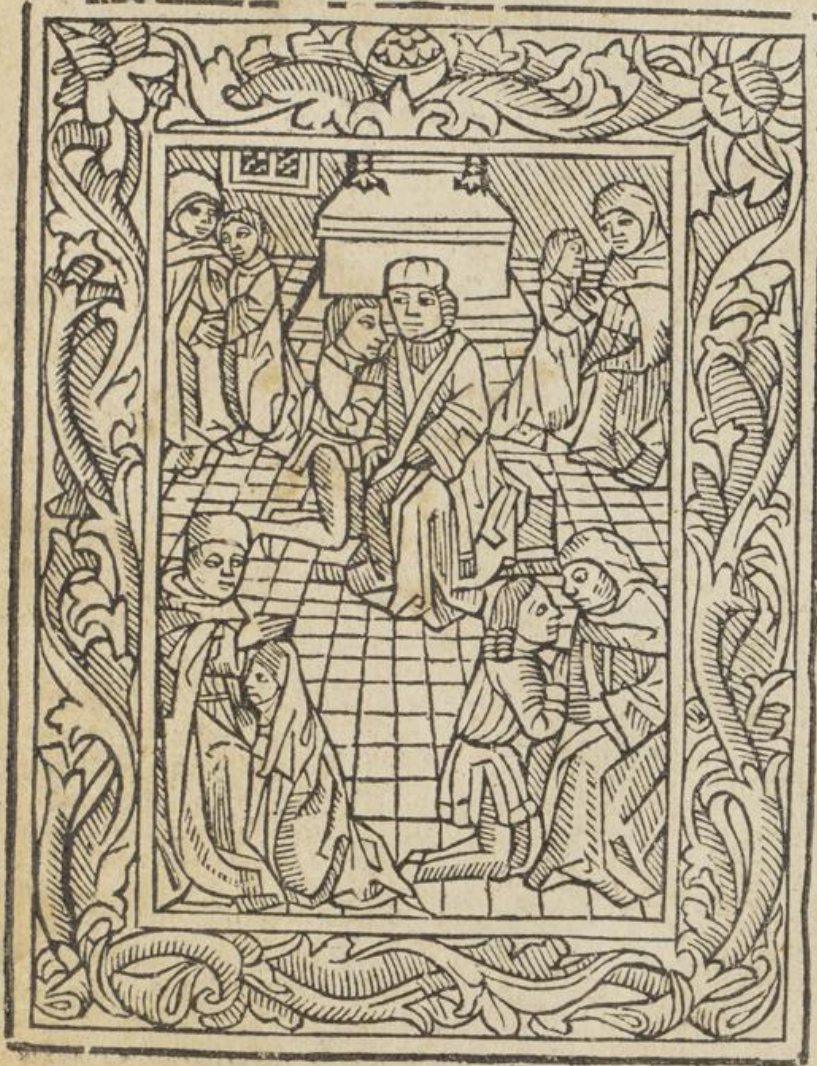

Veniteas cito.

LATINIS-
MUS STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Libellus
confitendi

pro
E
to
P
n
a
prola pour respicit p
ntena pour respicit
adour dividit in tra
generalia Hec lo
hore: et cni interpon
terna thi Hira sit r
pnam ut loquitur c
p

Ex
S
L
S
S

Qd pnam fidei
perna mala respicit
Hoc pnam pna e p
max ofulone emen
li dicuntis q pna
qum conseqat vel
item fidei non con
pna e solum p pna
hs duo conpndis
pna Quarto solum
non peccandi. C
pene tenina quia lo
Qd tena dicit q
m q est de iure nam
Hec dividit pna

Libellus de modo confitendi et penitendi.

pniaz agas .i. velocit o p qñ i. mioris
Eniteas cito peccator cuz sit misera

.s. chris

tor Index

Pñs libell^o tractas de pñia siue de mō peni/
tēdi: tanq̄ de subiecto: diuidit i duas pres pn
cipales In quaz prima determinat auctor de
pñia: prout respicit penitente. In scda pre determinat auctor de pe
nitentia prout respicit confessorē. scda ibi. Confessor dulcis. Prima
adhuc diuidit in tres pres Nā pmo auctor ponit qdā documēta
generalia Scdo specialit̄ declarat de cōtritione. et tertio de confes
sione: et etiā interponit aliqua de satisfactione. scda ibi Oia pctā.
tertia ibi Vera sit et integra. Dicit pmo sic o pctōr tu facias cito
pñiam: et sequit̄ cā: quia iudex scz chris est misericors.

Primo quid sit penitentia

Secdo vnde dicit penitentia

Tertio quotuplex est penitentia

Quarto quid proficit penitentia

Quinto quare pñia debet fieri cito

Sexto quō appareat q̄ deus est misericors

Ad p̄mum rñdetur q̄ pñia s̄m Ambrosiū sic diffinit̄ Pñia est
p̄terita mala deplāgere et plāgēda iterū non committ̄. re. Vel s̄m
Gregoriū Pñia ē pcti cōmissi cū intima cordis contritōe et lachry
maz effusione emendatio. Et tradit̄ hec diffinitio ex d̄cis br̄i pau
li dicentis. q̄ pctm̄ non dimittit̄ nisi plena contritio cū satisfactione
opm̄ consequat̄. vel s̄m Gregoriū. Pñia ē ante acta pctā desicere / et
iterū scda non cōmittere. Ex q̄bus diffinitionib⁹ primo sequitur q̄
pñia ē solum p pctis. Secdo sequitur q̄ pñia est solū p pctis cōmiss
sis et nō cōmittendis. Tertio sequitur q̄ ad pñiam requirit̄ dolo: de
pctis Quarto sequitur q̄ ad verā pñiam requirit̄ intētio amplius
non peccandi. **A**d scdm̄ dubiū d̄r q̄ h̄ nomē pñia dicit̄ quasi
pene tenētia / quia sine pena et dolore nunq̄ fit p̄fecta penitētia

Ad tertū dicit̄ q̄ pñia multiplicat̄ diuidit̄ Primo in interiorē
tm̄ q̄ est de iure naturali et in exteriorē q̄ ē ad arbitriū homis.
Secdo diuidit̄ pñia in solēnem et publicā et puatam Solēnis pe

a ij

*Quia sit
penitentia*

Diuisio penitentia

nitentia est que imponitur ab ep̄o vel vicario suo et que fit cū solemnitate ecc̄ie. Publica est que fit in facie ecc̄ie sed nō cū solēnitatib⁹ ecc̄ie vt peregrinationēs s̄m aliquē modū specialem. s̄z cū nudis pedib⁹ vel discoopto capite. Priuata p̄nia est q̄ secreta fit vel fieri p̄t vt legere orōnes. dare elemosynas. ieiunare. corp⁹ castigare. z sic de alijs. Tertio distinguit in liberā et coactā. Libera est quā q̄s libere facit. et illa ē p̄prie sacramētū. Coacta ad quā q̄s cogitur sicut fit i iudicio seculari p̄ forfactis: et illa nō est p̄prie sacramētū. Quarto distinguit p̄nia in actualē et habitualē. Actualis est qua homo actualiter satisfact p̄ pct̄is cōmissis. et ad illā non quilibz hō tenetur sed solus pct̄or. Habitualis est quedā detestatio vel displicentia de pct̄o cōmissō. s̄z si sit cōmissum vel q̄ possit cōmitti si non sit cōmissum. z ad illā quilibet homo tenet. siue fit in pct̄o sine non.

Ad quartū r̄ndet s̄m s̄c̄m Thomā q̄ p̄ p̄niam absoluitur pct̄or a pct̄o. restituit ecc̄ie recōciliat. ch̄rō bonis sp̄ualibus dicitur de filio diaboli filius dei. efficit et paradisi⁹ aperit ei. Item p̄nia angelos lenificat. impios iustificat. amissa bona reuocat. et ad eternā vitā iuitat. **A**d h̄ntū respondet q̄ p̄nia multis de causis debet fieri cito. Prima est qz diu expectauim⁹. Sec̄da est qz ad magna vocamur. ad eternā gloriā. Tertia ne ab eternis impijs excludamur vt p̄z exemplariter i euāgelio de quinqz fatuis virginibus. Quarta ne ab hostib⁹ impediamur. Quinta p̄pter penas cōpellendas. Sexta ne blāde decipiamur vt aues q̄ aucupē piscis q̄ pisca. et nē. Septia ne morte pueniamur. Octaua ne p̄suetudie. teneamur. Conseruatio enim est altera natura. **A**d sextum r̄ndet q̄ in multis appet̄ dei misericordiā qz s̄m Thomā de pct̄ores patienter expectat. benigne recipit. vlc̄sa dissilat. a piculis liberat. gr̄am donat. datā mltiplicat. mltiplicatā cōseruat. cōseruatā i celo nūciat. offensam dimittit. pct̄i post remissionē nō mem̄it. errans a se reducit. eū res ad se cōducit. cadentes erigit. st̄ates tenere nō desinit. et finaliter p̄senerantes in gl̄iam inducit.

i. sequētia. i. spes rez i. obseruāda a te pct̄ore
Et sunt hec quinqz tenenda tibi
remissio pct̄orū cōtritio cordis i. cōfessio pct̄i
Spes venie. cor contritum. confessio culpe
i. satisfactio penalis i. vitatio peccati
Pena satisfaciens et fuga nequitie

Consequenter in ista parte auctor magis specialiter determinat doctrinam predictam et hoc p̄ doctrinas speciales. Et diuidit

ista pars. Nam primo ostendit que sunt necessaria facienti perfectam penitentiam. Secundo ostendit que sunt sibi utilia/ibi spe voluptates Prima adhuc dividit. Nam primo ostendit quod debet penitens necessario tenere respectu sui. Secundo respectu proximi/ibi ut dimittaris. Dicit primo sic quod hec quinque sunt tibi tenenda in perfecta penitentia. scilicet spes venite. contritio cordis. confessio oris. ac peccatorum satisfactio et fuga peccatorum.

Circa textum
dubitatur

Primo quid sit spes
Secundo quotuplex sit spes
Tertio quid sit contritio
Quarto quid sit confessio
Quinto quotuplex est confessio.
Sexto quid sit satisfactio et que sunt pres satisfactiois

Ad primum dubium respondetur quod spes sic describitur. Spes est certa expectatio future beatitudinis ex dei gratia et meritis propriis proveniens. Vel sic: Spes est audacia mentis de largitate dei concepta habendi vitam eternam per bona merita. Ex quibus diffinitionibus? Primo sequitur quod non est spes de preterito nec proprie de presenti. ut presentis est sed solum de futuro. Secundo sequitur quod non est quilibet bono est proprie spes/ sed solum de futura beatitudine. Ad secundum dubium respondetur quod duplex est spes scilicet spes suffragii que fit respectu bonorum et spes presentis vel proprie auctoritatis que fit respectu dei. unde salvati non habent spem nec etiam damnati/ sed solum homines in ecclesia militante proprie habent spem et etiam anime in purgatorio existentes unde illa spes que fit respectu dei est triplex. scilicet spes venite per peccatorum remissionem de qua intelligitur littera. Spes gratie per divine gratie susceptionem et spes glorie per consecutionem eternorum gaudiorum. Ad tertium respondetur quod contritio sic describitur. Contritio est dolor voluntarie assumptus cum proposito confitendi et satisfaciendi. Et dicitur contritio et attritio. Nam attritio est quedam displicentia de peccato commisso/ sed non est perfecta. Sed contritio est perfecta displicentia. Unde non quilibet dolor est contritio: puta contritio habet caput imo nec quilibet dolor per peccatum est contritio. Unde duplex est dolor per peccatum/ quidam est naturalis et ille non est meritorius tamen procedit ex dictamine recte rationis/ alius est voluntarius et actualis qui procedit ex voluntate libere assumente dolorem cum proposito confitendi et satisfaciendi. Ad quartum respondetur quod confessio sic describitur secundum Augustinum. Confessio est sermo per quem morbus latens spe venite aperitur. Item sic secundum Gregorium. Confessio est peccatorum detectio. Vel sic secundum aliquos. Confessio est apertissima coram sacerdote peccatorum declaratio. Ad quintum respondetur quod duplex est confessio. quedam est mentalis que fit soli deo. Et illa est de iure naturali/ alia est vocalis que fit homini ex ore et illa est de iure positivo siue ordinato.

Ad lectū et ad vltimū respondet q̄ satisfactio siue satisfacere s̄m Augustinum sic describit. Satisfactio vel satisfacere est causas peccatorum extinguere vel extirpare et eorum suggestionibus. i. malis instigationibus aditum. i. accessum non indulgere sic q̄ homo habeat firmum p̄positum peccā confessā unquā committere neq̄ aliqua alia. Et sunt partes satisfactionis duplices q̄ quedam sunt principales et sunt tres. s. oratio ieiunium et elemosyna. et quedam sunt secundarie et minus principales vt sunt peregrinationes vigilie castigationes discipline et huiusmodi. Et ille partes secundarie reducunt ad principales. Nam omnia carnem affligentia reducuntur ad ieiunium. oia vero spiritualia ad orationem et opera misericordie ad elemosynam. Finaliter sciendū q̄ duplex est fuga. scz fuga fugiendi et fuga fuganda. et scdm hoc dicitur q̄ fuga dicit a fugo as are et fugio is ere vt vtranzq̄ fugam habebit penitens. habebit enim fugam fugandi peccata et hoc per confessorem. Secdo habebit fugam fugiendi respectu peccati committendi vt illius qd̄ possit committi id est habebit firmum p̄positum amplius non faciendi hoc peccatū nec aliquod simile.

vt peccā tua dimittat̄ tibi malefactorib⁹ tuis tibi facta indulget
Uc dimittaris alijs peccata remitte
 hoibus emendes hoies ipm̄ offendisse confiteris
His q̄ satisfacies quos te ledisse fateris

In ista particula ostendit auctor que sunt necessaria penitenti respectu p̄m̄i et ponit duas doctrinas dicens q̄ tu peccator qui facis vel facere vis penitentiam debes remittere alijs q̄ tibi malefecerunt. Secda doctrina est q̄ satisfacies illi quibus tu malefecisti.

Primo quid sit peccatum

Secdo q̄ sit dīa inter peccatū et delictum

Tertio a quo et vbi incepit peccatū

Quarto qualiter homo cecidit in peccatū

Quinto vtrū damnati in inferno p̄nt peccare

Sexto quare debem⁹ remittere malefactorib⁹ nostris peccatum

Circa istam
 dubitatur

Ad primū dubiū responderetur q̄ peccatū s̄m Augustinū sic describitur. Peccatū est voluntas rennēdi vel consequēdi qd̄ iusticia vera. vel s̄m eundem. Peccatū est sp̄reō naturali bono et immutabili reb⁹ mutabilibus adherere. vel s̄m eundem. Peccatū est omne dictum vel factū vel concupitum contra legem dei. Item s̄m Ambrosium. Peccatum est preuaricatio legis diuine et inobedientia p̄ceptorum. Et istis diffinitionibus sequit̄. Primo q̄ peccatū principaliter est ī voluntate mala vel ex ea peccat et est voluntariū. Vñ dicit Seneca q̄ om̄e

...voluntas...
 ...peccatū...
 ...delere...
 ...peccata...

pctm̄ ē actio volūtaria. Secūdo sequit̄ q̄ pctm̄ ē cōtra iusticiā ex eo q̄
 pnia pcedit̄ ex dicamie iusticie. Tertio sequit̄ q̄ iuste pctōr̄ p pctis me
 ref p̄nas qz null⁹ ē pprie z iuste puniendus nisi p actione mala :
 nec etiā premiād⁹ nisi p actione bona. Quarto sequit̄ q̄ oē pctm̄ fit s̄
 legē vel p̄cepta dei. Quinto sequit̄ q̄ i oī pctō z p̄cipue mortali ē di
 missio dei z adhesio rerum mutabiliū. ¶ Ad scdm̄ r̄ndet̄ q̄ pctm̄
 duob⁹ modis cōmittit̄. sc̄ faciendo malū z dimittendo bonū. Et p̄m̄
 pprie d̄r pctm̄ scdm̄ vero delictū quasi derelictū. Alia d̄ia est: qz de
 licitū est ignoranter cōmissum. Sed pctm̄ est scienter cōmissum. Ista
 t̄m̄ d̄ria non obstante vnā sepe ponit̄ p reliq̄. ¶ Ad tertiū r̄ndet̄
 q̄ fm̄ mgr̄m̄ sentētiar̄ libro scdo/ q̄ pctm̄ originē et cām sui traxit̄ ex
 bono quia ante p̄m̄ pctm̄ nō erat aliqd̄ malū. Et hoc p̄bat sic qz cū
 pctm̄ originē et cām hūit̄/ h̄ fuit̄ ex bono aut ex malo. nō ex malo q̄a
 an̄ pctm̄ non erat aliqd̄ malū vñ oriret̄. s̄ ortū est ex bono sc̄ ab an
 gelo/ q̄a angel⁹ sc̄ lucifer an̄ pctm̄ non erat nisi bona creatura vel
 creatura dei. Ex quo etiā p̄z vbi incepit̄ q̄a incepit̄ in celo vbi sum
 mus angel⁹ z p̄m̄ sc̄ lucifer fuit̄ q̄ p̄m̄ pctm̄ cōmisit̄ cū extollendo
 se dixit/ ponā sedē meā in aq̄lonē z s̄lis ero altissimo. ¶ Ad quat
 tū r̄ndet̄ q̄ hō cecidit̄ in pctm̄ diabolo suggerēte/ carne delectante. z
 aīa cōsentiente. Unde aīa cōsentiens cōmittendo inobediētiā to
 tā naturam humanā corrupit̄/ vt habet̄ Gene. capitulo. ¶ Ad qu
 tū r̄ndet̄ q̄ dānatī non p̄nt peccare/ q̄a non p̄nt aliqd̄ mereri/ quia
 null⁹ meret̄ nisi in hac vita. Nec etiā saluati peccare non possent.
 Et si dicat̄ q̄ angeli p̄us peccauerūt et ceciderūt vt p̄z de lucifero
 ergo videt̄ q̄ adhuc poterūt peccare et s̄litter sancti. Ad istud r̄nde
 tur negādo consequentiā quia angeli iā sunt ita confirmati i chari
 tate ch̄i q̄ non p̄nt velle malū vel volūtate i malū vertere z sic pa
 riformiter dicendū est de sc̄is. ¶ Ad septū r̄ndetur q̄ nos debem⁹
 alijs remittere mala nobis illata vt deus remittat nobis peccata et
 hoc pctm̄ in orōne d̄nicali q̄n̄ dicim⁹/ dimitte nobis debita nostra
 sicut z nos dimittim⁹ z c̄. Nam si non dimittim⁹ debitoribus n̄ris t̄c
 pctimus iudiciū nostrum/ quia tunc pctimus q̄ deus non dimittit
 rat nobis debita nostra/ et ergo errant qui volunt orationem d̄omi
 nicalem corrigere z meliorare dicentes/ dimitte nobis debita nostra
 melius q̄ nos dimittimus debitoribus nostris.

.i. remne delicias carnis illicitos .i. visiones vanas
Sperne voluptates/ ludos/ spectacula mundi.
 derelinque malū foauū strepitum
Desere consortem prauam/ populiq̄ tumultum
 occultas orōnes fān̄ misericordie diligēto
Secretasq̄ preces et opus pietatis amato

In ista pre auctor ostendit que sunt vitia cōfiteñti ac penitenti z pmo que sunt fugienda ab eo. scdo que sunt acceptanda tibi secretas qz preces. et dicit tu penitens debes spernere voluptates ludos et publica spectacula mūdi z malū sociū z tumultū populi Tūc tibi secretasqz preces. dicit qz tu penitēs dēs amare secretas preces z opa pietatē

Primo quare voluptas sit spernenda

Secundo quare ludi sunt spernendi et vtrum impediunt penitentiam

Circa tertium
dubitatur

Tertio que sunt seruanda circa ludos

Quarto quare spectacula mūdi sunt spernenda.

Quinto quare penitēs debet fugere malū sociū

Sexto qd nocet penitenti tumultus populi

Ad primū dubiū rñdet qz voluptas mult' modis ē spñeda a gli ber hoīe et precipue penitenti Primo qz nocet naturalit' qz dicit Boeci' scdo de cōsolatiōe philosophie paucis enī ac minimis natura contenta est. Et iō coiter dicit qz gula plures hoīes interfecit qz gladius ppter hoc qz sequi videm' ex gula et voluptatib' graues et mirabiles infirmitates Secūdo nocet voluptas quātum ad deū qz cū sit pctm mortale est contra preceptū. Tertio nocet quātum ad aīam qz graua pctā inde sequi solent vt acidia. luxuria. et hmoi. Quarto nocet proximo qz paupem priuat nutrimentis pñt enī illa supflua dari paupibus ad eoz nutrimentum ¶ Ad scdm respō deitur qz duplex est ludus scz diuinus vt ludus organoz et cantus ecclesie quibus diuinum officiūm pagitur. alius est ludus nō diuinus sed nragis secularis/et ille est duplex. quia quidam ē lucrās pecuniarum vel rerum vt ludus taxilloz. aliarum et globozum et iste ludus lucrās est duplex. qz quidam cōmittitur fortune: vt ludus taxilloz. et quidam est qui regitur per intellectū humanum. vt est ludus scakoz. Alius est ludus non lucrās / et iste est etiam duplex. qz quidam fit ppter deductionem tempis vt in instrumentis musicalibus. quidam fit ppter vanam gloriā vt ludus theatralis ludus lanceaz. et isti ludi theatrales sūt prohibiti/ similiter ludi lucratiū pecuniarum vel rerum. at etiam illi ludi qui cōmittuntur fortune. Admittuntur tñ scdm leges aliqui ludi lucratiui si fiat pro comestibilibus dummodo fiant ad modicā summā z non ducatur in consuetudinē. Unde ludi theatrales sunt prohibiti vt sūt lucrationes publice torneamenta hastiludia vel huiusmodi. Primo quia fiunt male et indebite scz cum peccatis. Secundo quia fiunt malo sine scz ppter vanam glām et laudē mūdi Tertio quia multa mala inde sequuntur. scz homicidia ire inuidie superbie et huiusmodi. Ex quo sequitur qz illi ludi sūt spernendi a penitente qz tales ludi impediunt penitentiam/ quia auertunt homines a cōtione cordis q

est maxime necessaria penitenti et huiusmodi ludii moderati qui non variare
 me re penitentis sed fierent solum ad refocillationem vel recreationem
 spiritum vitalium pacifici. ¶ Ad tertium rñdet q̄ tria sunt seruanda
 in ludo. Primum est q̄ non fiat cum verbis turpibus vel nocivis q̄ si fie
 ret circa verba vel facta mortalia tunc eēt peccatum mortale. Scdm̄ est
 q̄ in huiusmodi ludis non fiat intima delectatio q̄ ludente a deo auer
 tere pot̄ se a proposito penitendi. Tertium q̄ ludus congruat persone lo
 co et t̄pi. q̄ si alias eēt veniale peccatum. p̄pter circūstantias aggrauātes
 fieret mortale. ¶ Ad quartum rñdetur q̄ ideo spectacula mundi sūt
 spernēda q̄ in se mala sunt vt dñm̄ est in sedo dubio etiā iducunt
 circūstātes ad lapsus. scilicet ad lasciuia vel crudelitatem cui circūstātes vi
 dentur cōsentire. ¶ Ad quintum rñdetur q̄ quilibet et specialit̄ pe
 nitens debet dimittere malum sociū et h̄ iō: q̄ malus socius p̄ ma
 las suggestiones inducit aliū ad peccādū frequēter q̄d non faceret si
 careret illo malo socio. Et p̄ oppositū quilibet dēt habere bonū so
 ciū cui sua secreta reuelat q̄ retrahet eū a vicijis et vult Boetius i li
 bro de disciplina scholarium. Etia docet h̄ psalmista. Lū scō scīs cr̄
 cū pueris puerteris. ¶ Ad sextum rñdetur q̄ tumultus et strepitus
 populi nocent penitenti: q̄ remouent ip̄m a p̄nia. q̄ vt vult philo
 sophus in de sensu et sensato motus maiores expellūt minores. Er
 go motus vel strepitus populi exteriorēs excludūt motus interiorē
 res. scilicet penitentie et deuotionis.

.i. cuncta delicta defleat purus dolor de peccatis

Omnia peccata plangat contritio vera

.i. in quibus longitudo peccatorum quibus in quibus in quibus temporibus cum quibus membris

Scrutans etates sensus loca tempora membra

deflens .i. peccata plus facta non huiusmodi propositum facere .i. q̄ dērent fieri

Deplozans acta nolens committere flenda

deflens peccata oblita cum peccatis factis peccatis neglectis

Plangens amissa cum commissis et omissis

.i. plangas .i. proximum tuum defraudasti

Offensasq̄ dei et fratrem damnificasti

¶ In ista parte specialiter determinat de contritione et diuidit.
 Nam primo ostendit in generali q̄ debemus deplangere in contri
 tione. Secundo quas circūstantias debemus aduertere circa pec
 catum in contritione/ibi scrutans etates Tertio ostendit in specia
 li de quibus sit habenda contritio/ibi deplozans acta Sed legan
 tur partes simul Et dicit primo sic q̄ habens veram contritionem
 de peccatis siue vera cōtritio debet deplangere oīa peccata simul et inqui
 rere etates/ hoc est quā diu homo stetit in peccatis et sensus cum

quib? peccant & loca in quib? peccant: & tpa i quibus tpebus: & me-
bra quibus peccata sunt peccata etiam debet i contritione deplagere oia pec-
cata perpetrata & no velle ampli? committere ea & debz deplagere ea
peccata que sunt lapsa de memoria Et peccata commissiois & omissionis
et q sepe dei offendit p peccata & q dāna pximo intulit.

Primo qd possit facere contritionem.

Secundo quare magis delect peccatum p contritionem qm
p alium actum anime

*Circa textum
dubitanur*

Tertio vtru pro quibet peccato deat ee contritio

Quarto que contritio deat deplagere oia simul

Quinto quare illa que ponunt in lra hic scz eta-
res sensus rez. sunt perscrutanda

Sexto q peccata dnr amissa q omissa & q comissa.

Ad primū rñdet q i contritione sunt ta tenēda s̄m s̄m Thomam
scz act? doloris forma gfe elicient? i actu & effect? meriti sufficiēt?
ppter defectū pmi contritio nō ē in bonis qz in eis non ē act? dolo-
ris. ppter defectū scđi contritio non est i dānat? qz in eis nō est for-
ma gfe. ppter defectū tertij contritio nō est i purgatorio: qz aie i pur-
gatorio non sunt i statu merēdi. ex q sequitur responsio ad dubiūz.
q contritio sit solū in hoib? pntz vite **A**d scđm rñdet q hec
est ratio qz i oī peccato est delectatio vel cōplacētia trahens hoīem
a deo & qz contraria cōtrarijs curant q actus delens peccatū debet
facere pniām vel displicentiā peccatorum trahentē ad deū/ et sic est
i contritione ergo magis p contritionē qm p aliū actū aie delect pec-
catum **A**d tertū rñdet q triplex ē peccatū scz originale vēiale
et mortale Pro peccato originali nō oportet fieri contritionē. qz p con-
tritionē non delect sed p baptismū. Nec pro peccato veniali debz fieri
nisi vna general contritio si non sit nimis ductum i consuetudinē
vel non hēat circūstantias aggravātes Sed p peccato mortali debz
fieri pfecta pnia et special cōfessio q ad oēs ptes pnie **A**d q̄r-
tū respondet q hec est rō qz omnipotens deus non dimittit vnū pec-
catū mortale absqz alio & de isto videbit postea **U**n̄ metrista dicit
Larga dei pietas veniaz non dimidiabit. Aut nihil aut totum te
lachrymāte dabit **A**d q̄ntū rñdet q ista scz etates sensus rez.
sunt perscrutāda qz aggravant peccatū vt dicit ibi/ aggravat ordo loc?

Ad sextū rñdet q duplex distinguit peccatū scz commissiois q pec-
cator malū comisit/ et omissionis q homo dimisit bonū ad qd tene-
bat & vtrūqz potest distingui/ qz quoddā est amissum. i. delectū a me-
morā de q debz fieri contritio & cōfessio i generalī. aliud ē i mēoria
de quo debet fieri contritio & cōfessio i specialī.

q p̄fites n̄ mētia q n̄ diuidat tua mundo corde
Vera sit et integra sit et confessio munda

veloc cū spe. assidua cū hūilitate volūtaria māifesta
Sic cita firma. frequens. humilis. spōtanea. nuda
 de p̄iis p̄cis discrete cū plēa p̄tritiōe. tarda i platiōe sū fraude
Propria discreta. la chrymosa morosa fidelis

C In ista pre auctor specialit̄ det̄miat de cōfessioe ⁊ diuidit i sex
 ptes In p̄ma oñdit qual̄ dz eē cōfessio. In sc̄da q̄bus medijs dz
 fieri cōfessio In t̄tia cui dz fieri. In quarta d̄etermiat de quibus
 p̄cis dz fieri cōfessio In q̄nta q̄ sunt circūstantie aggrauātes pec
 cata In sexta oñdit quō imponeda sit p̄cia cōfiteñ/p̄tes patebunt
 Dicit̄ p̄mo sic q̄ cōfessio debet eē vera ⁊ integra pura mūda veloc
 subitanea p̄pter p̄culū mort̄s firma/frequēs hūilis/spontanea. i. vo
 lūtaria nuda. i. manifesta p̄pria. i. de p̄iis p̄cis cū discretiōe. la chry
 mosa. i. dolorosa tarda ⁊ fidel̄ id est verax

Circa textum
 dubitatur

Primo q̄n debet fieri cōfessio
 Secundo quid prodest cōfessio generalis
 Tertio in quib⁹ casibus iter̄da sit cōfessio
 Quartū vtrū cōfessio pō dimidiari
 Quinto vtrū ne vnus confessor pōt audire cō
 fessionem ⁊ alter absoluerē

Sexto que sit rō illorū que ponūtur in textu

C Ad p̄mum dubiū r̄ndet̄ q̄ sc̄dm iura ⁊ ex statuto m̄ris ecclesie
 quilibz q̄ puenit ad annos discretionis debet ad min⁹ semel i an
 no sez in pascha cōfiteri oīa p̄cā sua suo p̄prio sacerdoti ⁊ cōicari:
 nisi forte ad temp⁹ absteat de p̄silio sui sacerdotis Sunt tamē sex
 casus i q̄b⁹ sc̄dm doctores tenet̄ statū q̄s cōfiteri p̄cā mortale p̄
 mus ē q̄n aliquis timet postea non hēre oportunitatem cōfiteñdi
 sc̄ds est quādo est constitut⁹ in articulo mortis/tertū est quādo q̄s
 se exponit actui periculoso ad mortem vt in bello vel i nauigatiōi
 b⁹/ quart⁹ est q̄n q̄s debet cōicari/ quint⁹ quādo quis debet mini
 strare sacramētū aliq̄d/ sext⁹ est q̄n quis debz facere actum solennē
 in ecclesia vt legere euangeliū vel epistolā solennit̄ qz immūd⁹ nō
 dz esse p̄co. i. nunciū verbi dei **C** Ad sc̄dm r̄ndet̄ q̄ cōfessio ge
 neral̄ valet ad tria p̄mo ad remissionem p̄cōz venialium **C** In l̄ez
 p̄m magistruz sentētiāz libro quarto P̄cā venialia cōfiteri debet
 et specialit̄ illa que sunt frequēter iterata t̄n non est necessariū i spe
 ciali de oībus cōfiteri n̄ sint quasi infinita s̄z p̄ eis dz fieri cōfel
 sio generalis/ sc̄do valet cōfessio general̄ ad remissionem p̄cōrum
 a memoria lapsorūz quāuis etiāz sint mortalia si non habēt i mēo
 ria Si t̄n postea redirēt ad mēoriam d̄erēt dici in sp̄cāli/ tertio va
 let ad instructionem r̄ndium vt sc̄iant discernere inter diuersa p̄cā
 qz alias rudes peccata non reputarent peccata. **C** Ad tertū re

spondetur q̄ cōfessio facta p̄us in sex casibus ē iteranda. Primus est q̄n cōfessor cui peccator cōfessus ē est fatuus vel imperitus. Secundus casus est si penitēs cōtēpserit satisfactionē sibi iniunctā vel de nouo si oblit⁹ ē eā si t̄m eā sciret et adhuc implere vellet nō oportet confiteri. Tertius si cōfessor non h̄eret absoluendi auctoritatem et mittat eū ad superiorem. t̄m si sup̄ior exigit oportet eū de nouo confiteri. Quart⁹ est q̄n quis fite venit ad confessionē sine p̄posito absoluēdi et abstinēdi et p̄ctm iterū cōmittēdi. Quintus est q̄n aliq̄s dimidiat cōfessionē omittēs sc̄ter aliq̄d p̄ctm mortale. Sext⁹ est q̄n q̄s dubitat de cōfessione an fecit cōfessionē alicui⁹ p̄cti mortal⁹.

Ad quartū r̄ndit q̄ non vnde habem⁹ s̄c̄e in medicina corporali nā sicut ad sanitatē corp̄is medic⁹ non solū cognoscit vñ morbum sed oēs et totā dispositionē et cōplexionē infirmī. Et aliās posset p̄ vna p̄te corp̄is dare talē medicinā q̄ p̄ alia parte tantū corrūperetur sicut pro vna sanaret et hoc venit p̄t̄ diuersitatem morbi sic parī formē est de medico sp̄iali. s̄ de cōfessore q̄ debet oīa p̄ctā s̄c̄e q̄ aliās posset dare remediū q̄ vñ p̄ctm q̄ nō valeret ad aliud. s̄ magis fortificaret et nā sicut ex vno morbo ita bene morit hō sicut ex multis sic etiā ita bene condēnat aīa pro vno p̄ctō mortalī sic pro multis. Ad q̄ntum r̄ndetur h̄z Guillelmū q̄ vñ cōfessor nō debet audire confessionē et alter absolvere q̄ sacramentū non ē diuidendū. T̄m non pōt bene dare remediū de vulnere vel morbo sibi ignoto licet alteri sit notum.

Ad sextū r̄ndetur q̄ confessio debet eē vera ita q̄ hō nō mentiat et sibi nō ascribat p̄ctm q̄ nō fecit nec etiā minus dicat q̄ fecit. Secūdo debet eē integravit patuit in dubio precedentī. Tertio debet eē mūda q̄ fiat puro et mūdo corde q̄ trīa cōtrarijs curāt. Quarto debet eē veloc. i. statim cum homo peccauit q̄ quāto diut⁹ vuln⁹ manet sine remedio tāto magis fit putridū. Quinto debet eē firma. i. cū firma spe de remissione p̄ctōz vel firma. i. fortis sic q̄ hō nō redeat statim ad p̄ctm. Sexto debet eē frequēs q̄ q̄tiens quis cadit tonēs dēt resurgere. Septimo debet eē humil⁹ p̄ humilitatē debz resurgere p̄ctōz. Octauo debz eē spontanea q̄ p̄ctm fuit volūtariū. Nono debet eē nuda q̄ q̄to magis nude vulnus oñdit medic⁹ tāto meli⁹ remediū pōt apponere. Decio debet eē de p̄p̄is p̄ctis i. non de p̄ctis aliōz. Undecio debz eē discreta sic q̄ hō discrete dicat circūstantias p̄ctōz. Duodecīo debz eē lachrymosa. i. cū contritione vt p̄us patuit. Deciotertio debz eē morosa. i. tarda sic q̄ cōfessor non defraudet p̄ celeritatem verborū. Decioquarto debet eē fidel⁹. cū fide ch̄riana vt dicit ibi vñ p̄mis q̄ rat⁹ et istō idē p̄t̄ i his v̄b̄. Sit simplex humil⁹ cōfessio pura fidel⁹. Vera frequēs nuda discreta lib̄s veracūda. Inteḡ secreta lachrymabil⁹ ac celerata. Fort⁹ et accusans et sic parere pat̄na.

Igniam agas pfecte veraciter pctō:em
Emteas plene si vere peniteat te
 Inō cōfiteri .i. nūcium p z non .i. p lras cōfiteri i ppa psona
Non per legatum nec per breue sed refer ipse
 sacerdoti condolenti magis intelligenti enarra .i. melius viuenti
Cōpatienti plus sapienti dic meliori
 diuersis sacerdotib⁹ vtile est. tibi pctā tua
Presbyteris multis prodest si confitearis
 pntia sacerdot⁹ absit manifesta socio tuo
Lopia presbyteri si desit pande sodali
 cui p sicut i. vulnera tue talit⁹ pctā manifestas
Corporis vt maculas anime sic crimina pandas

In ista pre oñdit quibus medijs debeat fieri confessio dicens q
 tu pctōr debes plenarie penitere de oib⁹ pctis z nō debes reuelare
 pctā p aliquē nūciū vel p lras sed pprio ore debes cōfiteri Tūc ibi
Cōpatienti Hic dicit q cōfessio debz fieri sacerdoti cōpatientī z intel
 ligētī et bene viuētī. et dicit vltra q expedit p salute aie mult⁹ pre
 sbyteris confit. ri z si detiat sacerdos nec pōt acquiri aliq⁹ nūc con
 fessio potest fieri socio. etiam tu debes manifestare crimina cordis
 sicut vulnera corpis

Circa textū Dubitatur
Primo vtrū p fessio valeat p nūciū vl p lram
Secundo quare hō debet confiteri sacerdoti
Tercio quare debet fieri sacerdoti cōpatientī
Quarto an quis potest confiteri alteri sacerdoti
 q suo pprio curato
Quinto vtrum aliquis pōt confiteri laico
Sexto quō itelligēda sit lra corpis vt maculas

Ad p̄mū dubiū rñdet s̄m Thomā p hec p̄ba q confessio facta
 p nūciū vel p lram licet sit q̄ddā bonū op⁹ z meritorū tū in quā tū
 est sacramentū non debet sic fieri qz determinatā hz materiā .i. actū
 sermonis q̄ conscientia hoīs manifestari consuevit. **Ad** sc̄dm
 respondet q ideo cōfessio debet fieri sacerdoti qz sacerdotes possūt
 peccatōrē absoluerē a pctis ex q̄ eis cōmissē sunt clauēs ecclesie
Ad tertū respondet q pctōr debet confiteri sacerdoti cōpatientī
 qz cōpassio sacerdotis iduat pctōrē ad deuotiōnē z ne peccatōr ter
 reat z sic ppter terrozē omittat cōscienter aliq⁹ pctm mortale :z. de
 bet confiteri sapienti .i. intelligenti pctā z grauitates pctōrum quia
 medicus nescius nō pōt bene dare remediū egroto Et tiam debz cō
 fiteri sacerdoti bono z bene viuenti qz mali et iniusti confessores sūt

Circa textum
dubitatur

Primo que perā dicunt carnalia z q̄ metalia

Secundo quid sit periurium

Tercio an omne iuramentum sit malum

Quarto vtrū iuramentū ad faciendū malum sit
obseruandum

Quinto vtrū aliquis iurans per cautelam z al
um decipiens sit periurus

Sexto vtrum littera in se sit vera

¶ Ad primū dubium rñdetur q̄ licet oē pctm sit radicaliter z pñt
cipaliter in aīa tñ quedā dicūt carnalia/ā q̄a fiunt carnaliter ad ex
tra vel p opationes extrinsecas/alia vero dñr mentalia que nō sūt
mediāre corpe vel carne extrinsecas/ ad intra remanēt in anima

¶ Ad scdm rñdetur fm mgrm sniaz q̄ piurium sic describit Per/
iurū est mendaciū iuramento firmatum Unde fm Hieronymum
in iureiurando debent eē trīa. s. veritas iudiciū et iusticia/et si ista de
fecerint non erit iusiurandū/ s. piurium. Et dñt mendaciū z piurū
sicut superi⁹ et inferi⁹/ q̄a mendaciū est superi⁹ ad piurū Un mens/
daciū sic describit p̄ augustinū. Mendaciū est falsa vocis significatio
cū intentione fallendi ¶ Ad tertium rñdetur fm magistrum sen/
tentiay q̄ iuramentū qñqz est bonū et qñqz est malum Unde spon
te et sine necessitate iurare vel falsum iurare ē grande pctm/ sed ex ne
cessitate. ad assentiendum innocenubus vel ad federa pacis confir
manda non est malū Un Aug⁹. Iuramentū est faciendū cū pigri
sint hoīes ad credendū illud qd̄ eis sit vtile ¶ Ad quartū respō/
detur q̄ iuramentū transiens in peiorē exitum pot⁹ est mutanduz
q̄ implendū/ q̄a dicit Isidorus in mal' promissis . rescāde fidem. in
turpi voto muta decretū. qd̄ incaute vouisti non facias impia enim
est pmissio que scelere implet ¶ Ad quintū rñdet fm mgrm sen/
tentiay dicentem quacūqz arte verborū quis iurat de⁹ tamen/ q̄ con/
scientie verborū est testis hoc ita acapit sicut ille intelligit cui iuratur
Et subdit dupliciter aliquis reus fit qui deceptorie iurat. q̄a nomē
dei in vanū assumit et primū in dolo capit ¶ Ad sextum rñdetur
q̄ licet libido pprie consistit in affectu tñ in pposito capit p actu ex
trinseco luxurie/ Et licz iuor z odium sint synonyma potest hic liuor
acepi vt est inuidia transiens. et p cupidinem intelligit auaritia mē
talis Sz p furtū intelligit auaritia extrinseca. s. mala acquisitio

spēaliter .i. septē pñcipales morbos .i. confitearis pñcipales

Precipue pestes septem memores capitales

tñ riuulos

cōfiteri a pctis pñcipib⁹ manātes

Non solum fontes sed riuos dic inde fluentes

b ij

pctō pncipali pctm fluēs ex pncipali pl^o interdū .i. nocens
Fonte suo riuus magis est qnqz nocuus
 pro qz luxuria quā fecit loth cū filiab^o prauior .s. sua quā hūit ex viō
Unde loth incestus peior fuit ebrietate
 p et .s. fr̄is sui .s. fuit peior interfectio abel fr̄na iracundia
Atqz cayn grauior cedet fraterna furore

¶ In ista parte ostendit auctor de qb^o pctis specialiter debeat fieri
 confessio et diuidit in tres pres In prima facit qd̄ dictū est . In se-
 cūda enumerat pctā mortalia/ubi culpaz fontes In tertio ostendit qd̄
 mō debz fieri cōfessio de pctis venialib^o/ubi Lūqz sigillatū Dicit p̄
 mo sic qd̄ cōfessio specialiter debet fieri de pctis mortalib^o siue septē
 capitalib^o z non solū de ill̄ sed de oībus inde prouenientib^o qz riuu-
 lus qnqz est magis nocuus suo fonte: et hoc declarat exemplariter
 vnde incestus Loth peior fuit q̄ sua ebrietas Et interfectio ipsi^o a
 bel quā cōmisit cayn peior fuit furore ipsi^o cayn.

Circa textum
 dubitatur

Pr̄o quare pctā mortalia dñr pestes capitales
 Secdo vtrū pctm nascat vel tñdar ab aliquo.
 Tertio quō pctm vnū descendit ab alio.
 Quarto an interficiens aliquē in ebrietate ex-
 cusetur per ebrietatem
 Quinto vbi habetur prin. ū exemplum quo p̄-
 bat textum suum
 Sexto vbi habetur secundum

¶ Ad p̄mū dubiū respōdet qd̄ septē pctā mortalia ideo dicunt pe-
 stes qz interficiūt aīam/ sed dicunt pestes capitales. qz ex ipsis om̄ia
 mala oriūtur. nullū enī pctm est qd̄ ab aliquo istoꝝ originē nō tra-
 hit. Nam fm̄ Gregoriū Radix cuiuslibet pcti ē supbia **¶** Ad se-
 cūdū rñdet qd̄ ex supbia nascūt oīa alia pctā vt statū patuit qz ra-
 dix est oīm pctōꝝ etiā supbia vult oēs precellere z dolet si quis ei e-
 quatur **¶** Ad tertiū rñdet qz supbia vult oēs precellere vt patuit
 it sic ex ea nascit inuidia Inuid^o vero de facili irascit illi cui inui-
 det. ideo ex inuidia nascit ira sed ira cū non pōt vindicare tristat id̄
 ex ea nascit acedia. Acedia vero quietam vitā querēs facit auarum
 Auaritia qz in rpalibus abūdat pōt exercere gulā Bula x̄o p̄ter
 ventris impletionē de facili mouet ad luxuriā zc. **¶** Ad quartū
 respondet qd̄ interficiens aliū in ebrietate non excusat imo tantū ma-
 gis vituperari debet Et si dicat non fecit hoc scienter vel volūtarie
 sed ignor̄ iter/ ḡ merito ignor̄ itia excusabit pctm. Dicendū qd̄ oē pec-
 catū consequēs aliqd̄ pctm volūtarium debet dici voluntarium sed tal̄
 ebrietas fuit volūt̄ inia ergo et inte- factio. Vñ tal̄ dupliciter debet
 puniri. s. p̄ ebrietate et interfectione. s. homicidio **¶** Ad quintum

respondet q̄ p̄mū exēplū littere habet Genesis de cōnono vbi dicit
 q̄ loth post submersiōē zodomē et gomorre habitauit ī spelūca mon/
 tis cū duabus filiab⁹ suis /z dixit maior filia ad minōrē. Pater n̄r se
 nex ē z nullus viroz remansit ī terra /veni inebriemus cum vino et
 dormiamus cum eo /vt sic seruari possimus cū patre nostro z fecerūt
 sic. Ingressa est q̄z maior filia z dormiuit cū p̄s silitē z minōr altera
 nocte z cōceperūt ambe et genuerūt: maior enī genuit moab z minōr a/
 mon. ¶ Ad sextū r̄ndet q̄ habet Genes sexto vbi sic dicit / factum
 est autē p̄ multos dies vt offerret cayn de fructib⁹ terre munera dño
 Abel enī obtulit de p̄mis gregis sui et de adipib⁹ et respexit dñs ad
 abel z ad munera ei⁹. Ad cayn t̄o z ad mūera ei⁹ nō respexit. Fratul
 q̄z cayn vehēmenter z concidit vultus eius. et sequitur q̄busdam die
 b⁹ interposit⁹ dixitq̄z cayn ad abel fr̄ez suū: egrediamur foras. Lūq̄z
 enī ī agrū veniret cōsurrexit cayn aduersus abel fr̄ez suū z iterfecit ei

crimīnū pctā p̄ncipalia supbia inuidia
Culpay fontes sunt fastus inoz et ira
 desidia luxuria quātū ad mētē cupido crapla luxuria quātū ad op⁹
Acidiayq; venus et auaritia gula luxus

¶ In ista pte auctor oñdit q̄ sūt pctā mortalia dices q̄ fōtes pctōz
 sūt fast⁹ .i. supbia inoz. inuidia/ira/acidia/auaricia/gula z luxuria

P̄mo qd̄ sit supbia z que sūt species eius
 Secōdo cōformit̄ dubitat de inuidia z cum hoc de
 ira eodem modo

Circa textum
 dubitatur

Tertio de acidia
 Quarto de gula
 Quinto de auaritia
 Sexto de luxuria

¶ Ad p̄mū dubiū r̄ndet q̄ fm̄ Augustinū supbia sic describit̄. Su
 pbia ē p̄urse celsitudinis appetit⁹. vel sic fm̄ Thomā Supbia est
 cū q̄s se extollit supra id qd̄ est sibi prefixū a deo siue a regula dīuina
 et species supbie patent breuiter ī hoc metro

lactantia vana gloria impatientia paupm derisio
Iac van impa deri
 simulatio arrogancia hypocrisis cōceptus displicentia
simul ar hypo con displic

¶ Ad scōm dubiū r̄ndetur q̄ fm̄ Augustinum inuidia sic describit̄
 Inuidia ē odiū aliene felicitatis /vel sic fm̄ iohannē damascenū In
 uidia est tristitia de bonis p̄mi. Et spes inuidie etiam patent

detractio rerū vñ hōz gaudiū de malo alī. suocatio aggrega^o dīnato

Trac **gau** in **ag** di
machatio oppōssio. captio ī s̄b surreptio hōz suspitiū mali
mach **op** **cap** **surrep** **quoqz** **suspi**

¶ Et ira sic describit̄ s̄m augustinū Ira ē vlciscendi volūtas. vel sic s̄m Thomā Ira ē appetit^o vīdicte z spēs eius patēt

contēctio rixatio s̄ba mala maledictio inobediā red. ma. pro ho.

Lon **rix** **ver** **ma** **inob** **red**
blasphemā irritatio p̄uaricatio s̄beratio p̄xi homicidiū vīdcā odiū
blas **ir** **pre** **ver** **ho** **vin** **od**

¶ Ad tertū r̄ndet̄ q̄ acidiā sic describit̄ s̄m iohem damascenū. Acidiā ē tristitiā aggrauās aīm hoīs vt ei nihil agere libeat. Vel sic Acidiā ē de virtutū laudabili exercitio vtriusqz hoīs languida delectio/et species eius patent in his metris

igno:ātia derelictio dei d̄sidia negligētia bñ fa. s̄m t̄pe fut. di octū

Ig **dere** **de** **neg** **som** **oci**
despātio stulta locutio tristitiā ī aduersis cura rez t̄paliū hortatio
des **stul** **tris** **quoqz** **cur** **hor**

¶ Ad quartū r̄ndet̄ q̄ auaritiā s̄m tullū Est s̄moderat^o amor habēdi diuitias Vel sic s̄m Bernar. Auaritiā ē quarūlibet rerū īlatiā bl^o et in honesta cupido. Et spēs ei^o patēt ī his versib^o

Usura **furu** **rapina** **simonia** **mēdaciū** **īfidelitas**
U **fur** **rap** **limo** **men** **in**
fraudulētia obduratio dolositas debitoz nō solu^o cupiditas p̄iuriū
frau **ob** **do** **de** **cu** **per**

¶ Ad q̄ntū r̄ndet̄ q̄ gula sic describit̄ Gula ē imoderata obi^o pot^o auiditas. cupiditas. vñ sic gula ē vorax edacitas virib^o n̄ p̄tēta. l̄ sic gula q̄n aliq̄s ī cōcedēdo l̄ ī bibēdo ab ordie rōis r̄cedit. z spēs ei^o s̄

seurilitas ebrietas vomit^o lud^o taloz d̄structō sac̄ t̄pis esus rerū

Scur **e** **vo** **lu** **sacri** **esus**
tempis fractio ieiunioz voti fractio vel non obseruatio
fractio **ieiu** **quoqz** **voti**

¶ Ad sextū r̄ndet̄ q̄ sic describit̄ Luxuriā ē libidiose voluptatis appetit^o Vel sic ē ex immūdis desiderijs veniens lubrica mētis z carnis prosecutio z spēs eius patent in his s̄sibus

īcest^o meretricari ī d̄flora^o s̄gwū rapt^o violēt^o adsteriū. puoca^o luxuriē

In **flo** **rap** **ad** **pro**

nocturna pollutio concupiscentia consensus violatio tps sacri fractio

noc concu con vio tempo

p qñ diuisis. s. quodlibet pctm pctā cōfessus fueris sacerdoti

Lunq; sigillatim mortalia dixeris vni

oīa pctā .i. piter .i. que aggrauant sequentia pctā

Luncta simul quecunq; grauant comitantia culpas

cōfiteri in volūate facere illud pctm desiderasti

Dic citra factum committere quod voluisti

enarra pctā cōfiteri illa pctā a memoria recesserūt

Dic venialia dic que sunt a mente relapsa

enarra pctā .i. vniuersaliter pctā pande.

Dic tua delicta generaliter ista reuela

p qz culpabil' crimib' sua confitetur

Nam reus in multis quādo pctā fateatur

oīa pctā simul pādat aliqd pctm cōfessus eē apparet

Uel queuis dicat vel nil dixisse videtur

.i. vltimū integre aliquis confiteatur

Postremū crimen si pure quis fateatur

pctā silere oē pctm cōmittit sequitur

Inde tacere potest quicquid redit aut comitatur

In ista pre ondit auctor: quō dēt fieri cōfessio d pctis venialib' z de alijs pctis cōcomitātib' alia pctā mortalia dicēs/qñ tu pctōz cōfessus es pctā mortalia/tūc etiā dēs cōfiteri pctā cōcomitātia z nō solū pctā ppetrata p op' extrinsecū secū. s; etiā p volūatē peccādi quā nō seqbat opatio. dic etiā pctā venialia z illa q relapsa sūt a mēte. a mēoria. dic etiā tua pctā vniuersalif nullū pmittēdo. nā pctōz faciēns cōfessionē vl' dicat oīa pctā sil' vel nō videt aliqd dixisse. S; si cōfiteat pctā sua vsq; ad extremū z si postea iterū faciat aliqd pctm redeat. sibi ad memoriā tūc pōt tacere de primis confessis

Primo qd sit peccatum veniale.

Secundo per que remittuntur pctā venialia

Circa textū Tertio quid nocent pctā venialia

dubitatur **Quarto quō pctm veniale sit mortale**

Quito vtrū volūtas peccādi sine opatiōe sit pctm

Sexto vtrū potētia peccādi sit a deo.

Ad pmū dubiū rñdet q pctm veniale s; Aug' sic describit. Est q hoiez vsq; ad reatū ppetue mort; nō gnat; tñ sp pena meret z ē sp a volūate h mouēte vl' pmittēte vel nō cobibēte. In pctm veniale nocet multipliciter Primo quo ad penā obligat vt dicit i tertio dubio. **Ad** secūdum respondet q septem modis remittuntur peccatum veniale Primo mō per dignā eucharistie sumptionē. Secōdo p aque

Circa tertium
dubitatur

Primo que sunt circūstantie aggrauantes
Secundo qualiter iste circūstantie aggruāt pctā
Tertio an etiā sūt circūstantie alleuiātes pctā
Quarto vtrū sit necessariū cōfiteri circūstantias
aggrauantes
Quinto q̄t modis vnū pctm̄ est graui⁹ altero
Sexto de intellectu z declaratione lre

¶ Ad primū dubiū respondet q̄ iste sunt circūstantie aggrauātes
scz ordo locus zc. que patebūt in solutione sexti dubij. ¶ Ad scdm
rūdet q̄ circūstantiaz aggrauantiū quedā aggruāt in eadē specie et
quedā trahūt i alienā specie. Exēplū vt coire cū cognata vt matris
monū est/est circūstantia trahens i alienā spēm pcti. Itē circūstantia
rū aggrauantiū in eadē spē qdā aggruāt notabiliter sicut furari cē
tū marcas auri notabiliter graui⁹ est q̄ furari denariū et p̄ consē
quens q̄t̄is illa rei subtrahere notabiliter aggruāt. Sed tū est i ca/
dem spē furto. Alia aggruāt in eadē specie/ sed non notabiliter/ sicut
scia diuitie vel hōi. Itē circūstantiaz quedā sunt pctā in se vt ē nūe
rus pctōz z quedā non sunt pctā in se tū aggruāt pctā vt scia tem
pus locus zc. Ad tertū rūdetur q̄ sicut ponitur circūstantie aggr
uantes sic etiā circūstantie alleuiātes. Vñ cuiuslibet circūstantie aggra/
uanti corrūt vna alleuiās q̄ se habet p̄uatē ad circūstantiā aggra/
uante. Vñ scia aggruāt/ si assistat/ si non alleuiat. z sic similiter dicen
dum ē de alijs circūstantijs. ¶ Ad quartū rūdet q̄ necesse est con
fiteri oēs circūstantias trahētes pctā in aliā spēm. vñ pro adulterio
nō sufficit dicere peccavi cū quadā muliere/ nisi cōfiteat notabiliter
circūstantias aggrauantes/ nec p̄ subtractione denarioz non sufficit
dicere subtrahi aliqd̄ s̄z confiteri oportet circūstantias aggruantes no
tabiliter. ¶ Ad quintū rūdet q̄ multipliciter vnū pctm̄ ē grauius
altero. Primo mō causalitate vt pctm̄ luaferi qd̄ processit ex extrinseca
n alitia. Secōdo generalitate vt pctm̄ ade in quo nos oēs peccam⁹
m. Tertio ex difformitate vt pctm̄ iude scz iudicio ch̄i. Quarto dif/
ficultate remittendi vt pctm̄ in sp̄m̄scm̄ qd̄ dicit irremissibile. Quinto
periculositate vt pctm̄ ignorantie crasse/ q̄a talis ignorantia decipit ho
minē. Sexto infirmitate vt pctm̄ cupiditatē. Vñ licet oīa peccata
seueleāt in hōie ipsa tū auaritia inuenescit. Septimo difficultate expu/
gnādi vt supbia q̄ efficit inexpugnabilis qm̄ dicit. Octauo mentis cer
citute vt ira que vsū rōnis penitus excecāt. Ad sextum rūdet q̄ p̄
ma circūstantia aggruans pctā est ordo. Hā graui⁹ peccat ep̄s q̄ p̄
sbyter / et presbyter q̄ diacon⁹ / et diacon⁹ q̄ subdiacon⁹ zc. h̄ est in
eisdem pctis. Secōda est locus/ q̄ graui⁹ sit pctm̄ in ecclia q̄ in cūm
terio z generaliter in loco consecrato q̄ non cōsecrato. Tertia ē scia
q̄a plus peccat sapiens q̄ insipiens et sp̄ in eodē pctō. Quarta est
temp⁹ q̄a graui⁹ sit pctm̄ in dieb⁹ festiuis z i ieiunijs q̄ in alijs die

fiteri ⁊ quō sibi sit iponēda pnia scōdo quō debeat absolui / **S**i mi
gret / tertio quō sit penitenduz ⁊ quare / **S**i Doctior ut fias. Et dicit qd e/
ger. i. firm⁹ dēt hēre cōtritionē ⁊ cōfiteri plēarte pctā sua ⁊ nō facere
pniam. ⁊ sibi nō debet iponi pnia / s; debet sibi sic notificari / ut si fiat
san⁹ qd illā impleat: s; si morit⁹ dēt absolui a pctis suis cōtrit⁹ ⁊ con/
fessis / et debz releuari ⁊ pias elēosynas pces ⁊ ieiunia suoz amīcoz
et loco pnie debet ei imponi rubor quē hēbit de h⁹ qd tā vlt⁹ erat post
mortē ⁊ tu peccator fias doctior. i. sapientior ad inqrendū de pctis. de
hes nude confiteri ⁊ subiūgit cām ibi Iudicio regere. dicens qd con/
fessio est tāte ptāis / qd in extremo iudicio taliter regit pctā qd nec dūs
nec demō. i. diabol⁹ nec ipse pctōz possit videre illa

Circa textum
dubitantur

Primo quō morientib⁹ sit imponēda pnia
Scdo quō et a qb⁹ pctis sint absoluedi
Tertio an quis possit i fine vite sue facere pen i/
tentiam bonam
Quarto quid sit de illo qd puenitur morte ante
q̄ confiteat
Quinto quō aliqs sit doctior ex confessione
Sexto de extremo iudicio vbi quō et quib⁹ sic /
ri debeat

¶ Ad pmū dubiū rñdet fm mgrm sniaz sic dicētē de ifirmis in pi
culo mort⁹ posit⁹ inqreda sit pura cōfessio pctōz tñ ill non ē iponen
da quantitas pnie / s; tāntū ē manifestāda seu insinuāda ⁊ si miguerit
tūc amīcoz orōnib⁹ ⁊ elemosynaz largitōnib⁹ pōd⁹ pnie ē subleuā
dū. Si vero cōualuerit pniā sibi insinuātā diligenter adīplebit

¶ Ad scdm rñdet qd tpe necessitat⁹. segritudis seu mortis pōr quili
bet infirmus a qlibet presbytero absolui q̄uis i snia excoicationis
eēt. **¶** Nā si presbyter abnegauerit pniā penitentib⁹ morientib⁹ re
us erit aīaz qd dñs ait cū conuersus fuerit pctōz saluus erit **¶** Unde
confessio potest eē in vltio tpe vite vt ptz de latrone dextrī lateris

¶ Ad tertium respondetur ex dubio pcedenti. dicit tamen Angu
stinus qd difficile est scire vtrū talis saluetur vel damnetur / et ideo in
fert si vis a dubio liberari et certus esse. Age pniā duz sanus es / et
ideo est valde periculosum differre penitentiam vsqz ad finem vite

¶ Ad quartum respondetur fm magistrum sentētiāz libro quar
to qd si quis non sit confessus et habet bonum testimonium qd non
poterat venire ad sacerdotem / qz preoccupauit eū mors in domo vlt
in via et si parentes eius faciant oblationem pro eo ad altare firmi /
ter sperandum est de salute et saluatione eius / quia deus ē inspector
cordis

¶ Ad quintum respondet qd dupliciter dicit quis fieri doctior ex cō
fessione **P**rimo modo quia cautior est ad cauendum sibi de peccatis

Sedō mō qz sapientior seu magis fit instruet? nā in cōfessione non solū vicia sūt manifestanda sed etiā doctrine et informationes salua- toris sunt exhibende ¶ Ad sextū rñdet qz extremū iudiciū sit hor- ribile inēuitabile intolerabile inopinabile z erubescibile. Itēz erit in valle iosaphat multiplex. Primo qz ille locus est cois qz est media regio hitabil' Sedō qz ē loc' famosissimus z public' ppter opa nre redēptionis que ibi gesta sunt Tertio qz iosaphat interpretat quasi iudiciū dñi Unde ezechiel ppheta cōgregabo oēs gentes z ducā e/ as in valle iosaphat z ibi disputabo cū eis: etiā fm mgrm sniarum nō solū chīs iudicabit/ s; etiā sei ei' Jurta illō dñi Vos q̄ secuti estis me sedebitis super sedes iudicātes duodecim tribus israel

Confessor dulcis affabilis atq; benignus
 ad intūgendū pñiaz ad iudicādū p' condolens .s. ad ingemiscēdū.
Sit sapiens iustus sit mitis compatensq;
 p sic pctm qd ipsem fecit. .s. cōfēs. absēdat crimia pctōz i p'fēdca.
Ut crimen proprium celet peccata reorum
 tardus ad iponēdū dolorē. pmpus ad dandū misericordiam
Sit piger ad penam sit velox ad miserandum
 .i. dolenter se ostendat pctōzē macula austerum
Et doleat quotiens facit illum culpa ferocem
 .i. emittat pia p̄ba dās p̄ba cōsolatoria dans p̄ba correctoria
Infundat oleum mulcens vinūq; flagellans
 aliqñ .i. ferocitatē qñq; exhibeat dulcedinē
Nunc virgam patris nunc prebeat vbera mris
 cōfēs. i. secrete loq̄r alte loquat pñiat p̄bis cōpescit
Sibilet et cantet stimulet cum cogit oportet

¶ In ista pre auctoz determinat de cōfessione put respicit cōf. s. f. rē z diuidit Nā pmo oñdit quō se hēbit cōfessor in gestis suis qñ au- dit confessiones. Sedō oñdit quō hēbit se in interrogando Tertio quales exatationes hēbit cōfessor. Quarto cōparat cōfessōzē ad me- dicum Quinto oñdit in speciali qual' pñia debet iponi p pctis va- rijs Sexto de opib' misericōdie Septio oñdit generaliter quō pñia sit intūgenda. pres patebūt in pcessu Prīa ps diuidit adhuc i duas Nā pmo oñdit qual' debet esse cōfessor quā aliter debet celare pctā sibi i cōfessione dicta/ s; ibi vt crimen ppiū. Dicit pmo sic qz cōfessor debet esse dulcis affabilis benign' sapiens mitis iustus pius et cōpatēs Tūc ibi Ut crimē. Dicit sic qz cōfessor debet celare pctā pctōz seu cō-

... pnia p...
 ... e ca...
 ... d...
 ... p...
 ... d...
 ... p...

Circa rectum
 debetur

¶ Ad primū dicit
 debet quomodo adu...
 qz nō imponit laudo...
 culis. Sedm est p...
 hanc sōz repū lab...
 pō calū portante ad...
 amū debet signis...
 cū nactore p...
 feruaculū dicit
 dicit qz sic vult qz
 cōfessionem latroc...
 pates quoz p...
 confiteri illa p...
 na sacerdotis r...
 peccata mouit r...
 pōntana v. rami...
 cordati. Ter...
 artum mon...
 Unde Gregorius
 bi confitemur p...
 nec quod ab...
 et omnibus dicit
 respondetur qz sic
 illud reuclat nos fr

fitentiū sicut p̄p̄ia p̄c̄t̄a et debet esse piger ad p̄niam / et velocius ad dei
m̄iam. debet se etiā ostendere dolentē q̄n̄ culpa facit ip̄m p̄c̄t̄orem fe/
rocē. i. sup̄bum. dēt etiā h̄ere q̄n̄q̄ mollia verba et blanda et q̄n̄q̄
aspera et ferocia et debet dare interdū p̄gam patris. i. austeritate i. v/
bis et q̄n̄q̄ debet prebere vbera m̄ris. i. dulcia et suauia p̄ba. / q̄n̄q̄
d̄z sibilare. i. bassevel secrete loq̄ et q̄n̄z cātare. i. alte loq̄ fm̄ oportunitate

Primo vtrū vnus confessor possit mutare peni/
tentia inunctam ab alio

Secundo quid debet fieri de surdis et mutis et
quomodo debeant confiteri

Tertio si sacerdos an̄ confessionem sciret p̄c̄t̄m a
liquod vtrum deberet sibi dici in confessione

Quarto que sit pena sacerdotis reuelantis p̄c̄t̄a
sibi in confessione dicta

Quinto si confitens daret cōfessori licentiā reuel/
landi vtrum possit p̄c̄t̄a reuelare

Sexto si cōfessor cogeret reuelare vtrum possit
reuelare

Circa textum
dubitatur

¶ Ad primū dubiū r̄ndetur q̄ si confessor velit mutare penitentiaz
debet quatuor aduertere. Primū est q̄ discrete mutet illā p̄niam. i.
q̄ nō imponet leuiorē vel gr̄uiozem p̄niam nisi ex certis et legitimis
causis. Sc̄dm̄ est p̄pter rōnalem et necessariā cām. Tertium est q̄ h̄
faciat suoz resp̄c̄i subditoz. Quartū est q̄ talis p̄niam non sit iniuncta
pro casu pertinente ad superiorem ¶ Ad sc̄dm̄ respondet q̄ surdi
et muti debent signis induci ad confessionem et ad detestationē p̄c̄t̄oz
et si notabiliter p̄cipiatur eoz deuotio vel volūtas confitendi si pos/
sent: iudicādū ē de ill̄ sic de cōfessis hec Raymūd? ¶ Ad tertū r̄n̄
denur q̄ sic q̄ illō quod p̄us p̄fessor h̄ sciuit sciuit vt homo sed q̄d p̄
cōfessionem sc̄t hoc nō sc̄t sicut h̄ō sed vt deus. Et p̄pter h̄ publica
p̄c̄t̄ores quoz p̄c̄t̄a non solū sunt nota sacerdoti sed etiā alijs tenent
confiteri illa p̄c̄t̄a publica ¶ Ad quartū respondet q̄ triplex ē pe
na sacerdotis reuelantis p̄c̄t̄a sibi in confessione dicta Prima est quia
peccat mortaliter si verbis vel signis illa reuelauerit vt patz extra de
penitencia et remissione Secunda est quia debet deponi ab officio sa
cerdotali. Tertia est q̄ per totam vitam suam peregrinetur vel in
artum monasterij ad agendum perpetuam penitentiam trudatur.
Unde Gregorius. Laucat sibi ante omnia sacerdos ne de his que si
bi confitentur peccata alicui recitet non propinquis non extraneis/
nec quod absit pro aliquo scandalo Nam si hoc fecerit deponatur
et omnibus diebus vite sue peregrinando pergat ¶ Ad quintū
respondetur q̄ si confitens det confessioni licentiā reuelandi. Et si
illud reuelat non frangit sigillum confessionis tutum est tamen ne cō

confessor reuelet nisi magne utilitates / possit inde scire et h' duab' de cau-
sis Prima e' ppter reuerentiã sacramenti. Secda est ne confitens po-
stea dicat illũ confessorẽ reuelasse pctã sibi in confessione dicta

C Ad sextum responderetur q' si confessor cogitur per obedientiam
vel iuramentum vel penã et scit tale crimen de tali cuius confessor fu-
it tunc confessor si non potest p' aliam viam euadere potest licite iura-
re q' nescit illud crimen de illo quãuis tamen sciat nec in hoc e' piur'
quia iuramentũ non cogit eum ad dicendũ aliquid q' qd ipse scit vt
homo. sed qd ipse scit in cõfessione non scit vt homo sed vt de' cuius
pro tunc est vicarius Unde dicit Augustinus Nihil minus scio q' qd
quod in confessione audio.

in pncipio cõfesi. interroget pctõr qualis fidẽ catholicã hz

In primis querat contritus quomodo credat

fidelis sit hñ cū corde .i. confiteat cū ore

Si credat sane: corde fateatur et ore

post predcã pctõris pctã diligẽter. I. a cõfessore

Post hec rimentur peccantis vulnera caute

abominabile vicũ cõfesi. non dicat aliquid

Contra naturam culpam non exprimat vllam

de deteriori pctõ homo interrogetur

Ne super enormi simplex si conueniatur

peccato cognouit ad faciendum inducatur

De quo nil sciuit ad agendũ sic moneatur

cõfesi aliqua illi' pctã culpabil' sapiente

Uxor adulteriã rea confessore perito

peniteat adulterio facta vxor infamis viro suo

Sic luat admisa ne sit suspecta marito

C In ista pte auctor oñdit quõ confessor dẽt inq'rere de pctis. et di-
uidit. Nã primõ oñdit quid debet inq'rere Secdo qd cõfessor non de-
bet inq'rere Tertio quõ adultera debet confiteri. Secda ibi Con-
tra naturã Tertia ibi. Uxor adulteriã. Dicit pmo sic q' i pncipio cõ-
fessiõis ante oia confessor dẽt inq'rere de fide cõfiteñtis / qz fides est
fundamentũ oim frũtũ/Dei debet q'rere de singul' pctis. s; non dẽt
querere de pctis s; naturã. ne pctõr postea moueat ad agendũ talia
pctã cõtra naturã que p' nesciuit. Dicit vltra q' vxor adultera debz
confiteri sapienti confessori et sibi debet imponi talis penitentia q' nõ
hab eatur suspecta a viro

Confessor
reuelatur
Ad pncipium dubi
fides est substantia
Unde fides est sub
est rerum sperand
dore res speratas
ndus q' sic sit. et de
que per se non app
est virtus qua cred
nar q' ideo primo n
fundamentum alia
q' vult contempnari
cultis. Secdo qu
et cõpatur plumbõ
illi qui struit pulla
ponit Ad tertiã
fessionem. Primum
ne magdalone quã
milla. Secundum q
ris cui dicit deus. Q
nis operibus respice
formidare reueren
tyram. Quorum q
quis que ait. Eccc
Ad quartum
Primo saluat. ve
fecit. Secundo m
purificans corda
eti per fidem vice
licet fides tua ma
temuit. vnde in fi
rare facit. Unde
primõ iustificat
stiam. Secundo
st. beati qui non
super edificat. qua

Circa textum
dubitatur

Primo quid sit fides

Secundo quare primo querendum sit de fide

Tertio que requirunt ad perfectionem dei

Quarto quod operatur fides in homine

Quinto in quibus partibus non debet multiplex in
quisitio fieri

Sexto quid sit adulterium

Ad primum dubium respondetur quod secundum apostolum fides sic describitur
Fides est substantia rerum sperandarum argumento non apparentium.
Unde fides est substantia. id est fundamentum primi habitus virtutum
et est rerum sperandarum quia fides propter assensum facit in nobis subsi-
tere res speratas et est argumentum quod probat de non apparen-
tibus quod sic sunt. et dicitur non apparentium quia fides illa manifestat
que per se non apparent. Unde etiam magister sententiarum dicit quod fides
est virtus qua creduntur que non videntur. Ad secundum responde-
tur quod ideo primo in confessione querendum est de fide quia fides est
fundamentum aliarum virtutum quod multipliciter patet. Primo namque
qui vult contemplari sine fide est sicut illi qui solem vult videre sine oc-
culis. Secundo qui predicat sine fide sermonem fidem non loquitur
et comparatur plumbo deaurato Tertio qui operatur sine fide est similis
illi qui struit pulchra edificia super arcem quia fundamentum non
ponit Ad tertium respondetur quod multa requiruntur ad fidei per-
fectionem. Primum quod sit in charitate informata sicut fides Mar-
ie magdalene quam fides salvam fecit et cui dimissa sunt peccata
multa. Secundum quod sit devotione fervida sicut fuit fides mulie-
ris cui dixit deus. O mulier magna est fides tua. Tertium quod sit bo-
nis operibus approbata sicut fides Cornelii. Quartum est quod sit
fortitudine roborata sicut fides Stephani Laurentii et aliorum mar-
tyrum. Quintum quod sit humilitati subiecta sicut fuit fides beate vir-
ginis que ait. Ecce ancilla domini etc.

Ad quartum respondetur quod fides multa bona facit in homine
Primo salvat. ut dictum est Marie magdalene. Fides tua te salvam
fecit. Secundo mentem purgat. unde in actibus apostolorum fides
purificans corda eorum. Tertio contra mundum pugnat. unde Sancti
etiam per fidem vicerunt regna. Quarto postulata impetrat. unde O mu-
lier fides tua magna est fiet tibi sicut petisti Quinto temporalia con-
temnit. unde in fide Moyses grandis effectus est. Sexto persecu-
rare facit. Unde apostolus. tu autem in fide stas. id est perseveras. Sep-
timum iustificat. unde Credidit abraham deo et reputatum est ei pro ius-
ticiam. Octavo beatificat. unde Quia vidisti me Thomas credidisti
Sancti beati qui non viderunt et crediderunt etc. Nono alias virtutes
superedificat. quia fundamentum est aliarum virtutum

Ad primum respondetur q̄ recidūare est iterum post cōfessiones in peccā statim cadere et est valde horribile quia nocet multipliciter. Primo quia homo p̄ peccā secundarie fit impotentior ad surgendum. Secundo quia culpa fit difficilior ad remittendum. Tertio quia deus fit difficilior ad placandum. Quarto quia diabolus fit difficilior ad expellendum. et de his omnibus possumus habere exemplum in vulnere prius sanato quod si iterato aperiatur tardius sanatur q̄ si ibi nunq̄ vulnus fuisset.

Ad secundum respondetur q̄ non est semper licitum capere iuramentum vel votum a confitente ne reciduent. et hoc ideo vt euitem̄ periculum. quia si reciduarer post iuramentum vel votum dupliciter peccaret. scilicet recidūando et votum frangendo. Sūt tamen aliqui casus in quibus potest capi iuramentum a confitente. q̄ non committat amplius talia scilicet quando quis absoluitur ab excommunicatione. Item quando aliquis fuit incendarius. Item hereticus. Item existens in nephando crimine.

Ad tertium respondetur q̄ dupliciter opus dicitur viuum. Vno modo quia efficitur a vita et sic opus factum in charitate nunq̄ mortificatur. Alio modo quia efficit vitam et hoc dupliciter vel quo ad subiectum proprium et sic mortificatur vel quo ad subiectum alienum et sic non mortificatur q̄ venit ad gloriam electorum.

Ad quartum respondetur q̄ opa bona facta in peccā mortali. nūq̄ reuiuiscunt per penitentiam sequentem valent tamen ad tria. Vñ. Que sub mortali bene fiunt dant bona terre. Lo. faciūt habile minunt tormenta gehēne. Sed bona opera mortificata per reciduationem possunt viuificari per penitentiam sequentem / vt per gratiam superuenientem. Vñ. Illa reuiuiscunt que quondam viua fuerūt. Viuere non possunt que mortua nata fuerunt.

Ad quintum respondetur q̄ amans debet vitare loca secreta / q̄ loca et tempora inducunt hominem sepius ad peccandum / et maxime ad luxuriandum. vt solet dici in his versibus. Si viderem vitare velis loca tempora vita. Nam locus et tempus pabula prestant ei.

Ad sextum respondetur q̄ os ad duo deseruit. scilicet quo ad saporem ne homo peccet ergo saporem et gustum debet caute custodire. Secundo deseruit ad loquelam. nam in multiloquio non deest peccatus. Sensus etiam debent caute seruari. q̄ sunt porte corporis quibus peccata possunt intrare et precipue visus et auditus. et ergo caute debent seruari. pectus etiam debet seruari. scilicet pre peccatis cordis. Renes etiam debent seruari pre luxuria que ex istis oritur. Vñ. Renes luxurie sunt sedes ac alimenta.

i. iudex extrinsecus aliquas inhibetur
Ut q̄ foris iudex p̄ personas prohibetur
i. couertere suū dās medianā phibet mutare
Flectere iudiciū: medicus variare medelas
i. cōfessor p̄pter odiū p̄uideat p̄pter amorē
Sic anime iudex odio caueat vel amore
peccatores p̄nā grauare i. mitigare
Offensos penis onerare vel alleuiare
sc̄e cōsuetudines antiquoz traditiones cōfess. imitēf
Ecclie mores vel patrum scripta sequatur
i. quāntitas p̄nē p̄pe quāntitates p̄cū
Sicq̄ modus pene iuxta moderamina culpe
modus facilior grauior
Et tanto leuior quanto contritio maior
sanant diuersa medela aliquod
Ut medici curant vario medicamine corpus
demōstrāt infirmitates sc̄z illaz inflatiōē cutis
Ut sumant febres vt vulnus siue tumorem
diuersa peccatrices exigunt remedia
Sic anime varias egre poscunt medicinas

In ista pte auctor cōpat cōfessorē ad iudicē sc̄larē z ad medicum
Et diuidit. nā p̄mo p̄tz q̄s dem̄ ē. sc̄do oñdit specialiter z cōpat con-
fessorē ad medicū/ibi Ut medici curāt Dicit p̄mo sic q̄ sicut iudex ex-
trinsecus non debet flectere iudiciū p̄pter p̄sonas. sic etiā iudex vt me-
dic⁹ aīe. i. cōfessor nō debet cōfessis alleuiare vel aḡguare p̄nāz p̄p̄
odiū vel amorē. sed debet respicere ad consuetudinē ecclie ad dicta do-
ctoz ad quāntitatē culpe et ad magnitudinē contritionis. Vnde sicut
medici curāt varias infirmitates varijs remedijs vel medicinis. vñ
aliter febres. aliter vulneraz alit̄ tūozes curāt sic etiā aīe peccatrices
varijs indigent remedijs contra alia z alia peccata

Circa textum dubitatur

- Primo quod modis frangit iusticia iudicij
- Secdo que requiritur ad iustum iudiciū
- Tertio quid valet iusticia
- Quarto vtrū acceptio p̄sonaz sit petm̄ i iudicio
- Quinto vtrum iudex potest accipere munera
- Sexto quid intelligit auctor per febres vulnus et tumorem

Ad primum dubium r̄ndet q̄ tripliciter p̄uertitur siue frangitur

... primo amore...
 ... iudex...
 ... medicus...
 ... peccatores...
 ... offensus...
 ... ecclie mores...
 ... modus pene...
 ... contritio maior...
 ... medicamine corpus...
 ... febres vt vulnus...
 ... medicinas...
 ... iudex...
 ... medicus...
 ... peccatores...
 ... offensus...
 ... ecclie mores...
 ... modus pene...
 ... contritio maior...
 ... medicamine corpus...
 ... febres vt vulnus...
 ... medicinas...

pre dei requiritur duo Primum e mia qua de culpa indulget. Scdm
 est iusticia Ex pre peccatis citā requiritur duo . Primum e dolor de
 peccatis peccatis et omissis bonis Scdm est amor dei et suorum preceptorum
 Ex pre eccie duo requirunt Primum e meritum christi et sanctorum Scdm est
 indulgentia q̄ dat p̄ papam episcopos vel eorum vicarios ¶ Ad q̄ntā r̄nde
 tur q̄ predo et quilibet h̄ns bona iniusta tenet illa restituere illis ex
 quibus sunt extorta vel heredibus eorum Et si nesciant illi debet dari pau
 peribus vel vsui eccie in tali citate vel villa in qua illa bona s̄nt ma
 le acq̄sita et non solū principales .i. qui principaliter iniusta bona acq̄
 siverunt tenent restituere sed etiam illi qui auxiliū vel fauorē adhibuerunt
 Unde nouez modis aliquis e in culpa mali q̄ tamen principaliter
 non fecit illud malū et dicuntur noue peccata aliena Unde vers⁹ Iussio
 consilii consensus palpa recursus. Participans mutus non obstans
 non manifestans. et declaratio istius habet in Te tibi sit vita
 ¶ Ad sextū r̄ndet q̄ cum dicit in textu castrat se luxuriosus. Nō vult
 dicere q̄ luxuriosus debet se priuare membris suis / q̄ hoc eēt ma
 gnū peccatū. sed intendit dicere q̄ talis luxuriosus debet caste viuere ac
 si esset castratus Itē p̄ rancorem intelligit auctor inuidiā inueteratam
 vel animi seu propositum vindicandi lesionē illatam. Itē p̄ mestum intel
 ligit auctor turbatū vel dolentē vel scdm alios hoīem acidosum : et
 hoc e fatis consonū Itē p̄ pdonē intelligit q̄libet h̄ns bona alie
 na iuste vt Predo far latro vsurarius symoniacus.

multos esuriētes sitētes hospitor vagos infirmos captiuos
 Vestio cibo potu lectulo soluo
 comodū facio dolentibus errantes pauperibus .i. debitoribus
 Comodo copator conuerto dono remitto
 primos vt desistat a peccatis do consilium .i. quodlibet mun⁹
 Arguo supplico consulo do quocunqz talentum
 geniculor deuote macero corp⁹ in bonis castigo corp⁹
 Flecto genu vigilo ieiuno laboro flagello
 vestimenta icedo nudis pedibus contritionē h̄ eo p̄ indulgentiis
 Elestio dura pedes nudos tero cor peregrinor
 penam ago orōnes pro peccatis pro venia punitur
 Peniteo lego ploro precor caro sic maceratur

¶ In ista parte ostendit auctor que sunt opa misericordie / et patz sentē
 tia in littera et in expositione vltimi dubij.

Circa textum
dubietur

Primo quoniam sunt opera misericordie
Secundo que sunt opera misericordie ad que reducuntur
omnia ista hic in textu posita

Tertio quare dicuntur opera misericordie
Quarto an pauperes etiam possunt aut sciunt facere
opera misericordie

Quinto que sit diuersitas inter ieiunantes

Sexto dubietur de intellectu iutare

Ad primum dubium respondetur quod duplicia sunt opera misericordie. Nam quedam sunt corporalia. quod sunt per subuentionem extrinsecam. Alia sunt spiritualia que sunt per merita bona que merita postea dicuntur.

Ad secundum respondetur quod opera misericordie corporalia reducuntur ad septem. Primum est uisitatio infirmorum. Secundum est cibatio esurientium. Tertium est potatio sitientium. Quartum est redemptio captiuorum.

Quintum est uestitio nudorum. Sextum est collectio pauperum peregrinorum. Septimum est sepultura mortuorum. Unde Christus. Uisitatio potus cibo redimite

tego colligo condo Et opera misericordie spiritualia etiam reducuntur ad septem. Primum est delinquenti ignoscere. Secundum est peccantem corrigere. Tertium est ignorantem instruere. Quartum est dubitantem consulere. Quintum est mestum consolari. Sextum est pro salute proximi orare. Septimum est iniuriam sustinere. Unde Christus. Corripit ignoscatur solatur consolatur orat

Sustinet informat que pius est animo. Vel sic Corripe suade doce dimitte solare fer ora

Ad tertium respondetur quod duplicia de causa dicuntur opera misericordie. Prima est quod procedunt ex misericordia et pietate hominis et sunt simpliciter et pure intuitu pietatis et amore dei. Secunda est quod misericordiam dei impetrant et deum ad misericordiam prouocant. Unde in euangelio. Esuriui et dedistis mihi manducare. Et sequitur ad propositum. Venite ergo benedicti patris mei etc.

Ad quartum respondetur quod pauperes ita bene possunt impetrare misericordiam dei sicut diuites. Unde licet pauper non teneatur neque etiam ualet aliquos uestire et nutrire et huiusmodi opera bona facere ad hoc ideo non tenetur quia deficit in medio scilicet in bonis temporalibus. Unde deus nihil inquirere uult ultra posse. Secundo licet pauper non potest uestire nudos et nutrire esurientes: satis tamen est quod habeat bonam uoluntatem et libenter impleret opere si non deficeret in bonis. et ideo ita bene exerceat opera misericordie sicut ille qui opere impletur. quia deus est inspector cordis

Ad quintum respondetur quod diuersi homines propter diuersas causas ieiunant. Unde quidam ieiunant propter sanitatem ut medici. quidam propter laudem ut hypocrite. quidam propter paritatem ut auari. quidam amore dei ut boni homines. Unde Christus. Ieiunat fictus. id est hypocrita bonus ut populo uideatur. Ieiunat parcus / ne res sua dimittat

Ad sextum respondetur quod intellectus iutare

Ad septimum respondetur quod intellectus iutare

Ad octauum respondetur quod intellectus iutare

Ad nonum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimum respondetur quod intellectus iutare

Ad undecimum respondetur quod intellectus iutare

Ad duodecimum respondetur quod intellectus iutare

Ad tredecimum respondetur quod intellectus iutare

Ad quatuordecimum respondetur quod intellectus iutare

Ad quindecimum respondetur quod intellectus iutare

Ad sedecimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimumseptimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimumoctimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimumnatum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimumtrigesimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimumquingentesimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimumseptingentesimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimumnovecentimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimummille respondetur quod intellectus iutare

Ad decimummille quingentesimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimummille septingentesimum respondetur quod intellectus iutare

Ad decimummille nouingentesimum respondetur quod intellectus iutare

nuatur. Ieiunat medicus ne morbus ei dominetur. Ieiunat iustus:
ut iusticias mereatur.

Ad sextum respondetur quod primum opus est vestire nudos. Unde
de Lum videris nudum operi eum. Item in euangelio Audus e-
raz et operuistis me. Secundum opus misericordie secundum ordinem textus
primum est potare sitiētes. Tertium est abare esurientes. Unde pro-
pheta. Si esurierit inimicus tuus ciba illum si sitit pota illū. Quar-
tum est dare tectum. id est hospitare pauperes vel peregrinos. Unde e-
genos vagosque induc in domum tuam. Quintum est visitare infir-
mos ad consolandum eos et inducendum ad deuotionem. Unde in
Euangelio. Infirmus eram et visitastis me. Sextum est solvere
captiuos. Unde in euangelio. In carcere eram et redemistis me. Se-
ptimum est commodare. id est indigentibus dare. Unde psalmista. In-
stus tota die miseretur et comodat. Octauum est habere compassionem.
Unde Job flebam super eo qui affictus erat compatibatur pauperi.
Nonum est conuertere peccatorem ab errore. Unde Iacobus.
Qui conuertit peccatorem ab errore vite sue saluabit animam su-
am deus a morte. Decimum est donare elemosynam. Unde prophe-
ta. Date elemosynam et omnia munda sint vobis. Abscondite elemo-
synam in sinu pauperis: et ipsa orat pro vobis ad dominum. Nam
sicut aqua extinguit ignem: sic elemosyna extinguit peccata. Unde
decimum est remittere malefactoribus nostris. Unde Euangelista.
Dimittite et dimittentur vobis. Duodecimum est arguere vel corripere deli-
nquentes. Unde sapiens in parabolis. Qui arguunt prauos lau-
dabuntur et super eos veniet benedictio. Decimum tertium est con-
sulere. id est dare bonum consilium proximo. Decimum quartum est
supplicare iustis: ut dimittant offensionem. Decimum quintum est da-
re quodcumque talentum. Unde Si deficiat res da dulcia verba.
Unde Iesus. Si tibi res deficiat: da verba benigna petenti. Deci-
mum sextum est flectere genua causa deuotionis vel humilitatis.
Decimum septimum est vigilare in bonis operibus. scilicet oratio-
nibus et studiis. Unde Psalmista dicit. Deus deus meus ad te de-
luce vigilo. Decimum octauum est ieiunare: et hoc solum amore dei
ut patuit in quinto dubio. Decimum nonum est laborare in bonis o-
peribus. Unde Psalmista. Laboraui in gemitu meo lauabo per
singulas res. Labores manuum tuarum quia manducabis. Undecimum
est flagellare corpus. Unde psalmista. Quoniam ego in flagella pa-
ratus sum et dolor meus in conspectu meo semper. Undecimum pri-
mum est vestire dura. Unde iohannes baptista habuit vestem de
pilis camelorum. Job vero sacrum et alium. Undecimum secundum
est ire nudis pedibus. Unde dominus dixit Moysi. Tolle calcamenta
de pedibus tuis. terra enim in qua stas sancta est. Undecimum ter-

tum est contritione cordis habere et hoc pro peccatis. Unde psalmista
Sacrificium deo spiritus contribulatus cor contritum et humiliatum deus non
despicies. Vicesimum quartum est peregrinari vel ire pro indulgentiis
que procedunt ex misericordia dei. Vicesimum quintum est penitere. id est peniten-
tiam facere. Unde iohannes baptista Egredere penitentiam appropinquabit
regnum dei. Vicesimum sextum est legere orationes et servare deo. Unde apostolus
Servare deo est regnare. Vicesimum septimum est plorare. Unde Qui lug-
gent consolabuntur. id est amore dei. Item iob. Velius est ire ad domum lucis
quod ad domum conuiuii. Vicesimum octauum est precari. id est orare pro aliis
et specialiter pro inimicis. Unde christus pendens in cruce sic orauit. Pa-
ter ignosce illis quia nesciunt quid faciunt. et sic patet intellectus hie

sacerdoti illa pro peccatis considerabis
His quoque confessis que sunt iungenda notabis
manifesta pena sit manifesta culpa
Publica sit pena fuerit si publica noxa
occulta sit pro quibus noxa occulta sit pena
Si lateat licet enormis lateat quoque pena
id est peccatum facit penitentiam agat secrete
Hoc est si peccat occulte peniteat clam
quodlibet peccatum sacerdos id est sapientius
Singula confessor prudentius ut meditetur
intentione confitentis id est peccati confitens considerent
Affectus causa vicium persona notentur
pro penitentiam veniendi sequentia
Ad dominum festinandi sunt hec tibi cause
purgatorium scilicet tua infirmitas verecundia
Ignis purificans mors egritudo ruborque
culpe magnitudo mors id est peccata
Et pene grauitas et consuetudo ruine
consuetudo De peccatis
Hic confitendi modus est satisfaciendi

¶ Finaliter in ista prece ostendit auctor in generali quod imponi debet pena
quod postquam facta est confessio de omnibus peccatis peccatis tunc confessor notare debet
penitentiam quam velit iniungere. Nam si peccatum fuerit publicum pena erit publi-
ca. et si sit secretum secreta debet esse pena. Et ut confessor possit omnia hanc pru-
denter meditari debet notare affectionem causam vicium et personam confitentem. Et ultra quod
ista que sequuntur faciunt aliquem festinare ad dominum. scilicet ignis purgatorium mors
egritudo rubor grauitas culpe et consuetudo peccandi

Circa textum
dubietur

Primo quare p peccato secreto non debet imponi
publica penitentia

Secundo quare affectus causa vicium et perso-
na confitentis notari debent

Tertio quom intelligenda sit illa lra ad dnm

Quarto quare et p qd sit purgatoriu

Quinto vtru pena purgatorij sit grauissima

Sexto vtru ignis purgatorij agit i anima et an
anima per ipsum purgatur

¶ Ad primum dubium respondetur q si peccatum sit secretum no
debet imponi publica penitentia qz sancta ecclesia nunq scandalizat
aliquem nisi scandalizatus fuerit et pro publico peccato publica de-
bet imponi penitentia ¶ Ad secundum respondetur q primo debet at-
tendi affectus .i. contritio confitentis. dolor de peccatis. amor dei et p-
ceptoz eius Intentio abstinendi de cetero fides catholica et huius-
modi qz fm exigentiam istoz maior vel minor debet imponi pnia .
Secundo debet notari causa peccati scz an sit factum ex ignorantia
vel impotentia vel ex praua voluntate/aut consilio vel ex huiusmodi
Tertio debet attendi vicium. scz an sit veniale vel mortale cum eoz
circstantijs Quarto debet attendi psona scz vtrum sit secularis vel
religiosus aut in ordinib/ vel non/aut vir/vel mulier/vrx liber/vl ser-
uilis an diues vel paup an senex an iuuenis an sapiens vel stultus
et scz. quia fm varietatem istozum penitentia debet variari fm iudici-
um discreti confessoris ¶ Ad tertium respondetur q illa littera ad
dominum festinandi: potest dupliciter intelligi Primo modo sic q
illa que ponuntur in littera sunt cause festinandi ad dominum .i. fa-
ciendi penitentiam et disponendi se ad christum Alio modo intelli-
tur sic littera illa que in littera ponuntur sunt cause festinandi ad do-
minum .i. post mortem citius veniendi ad dominum ¶ Ad quar-
tum respondetur q multis de causis ordinatum est purgatorium.
Prima causa est quia homines valde boni habebunt celum Homi-
nes valde mali habebunt infernum/et per consequens homines ma-
li malicia veniali habebunt locum ad delendum peccata et ille erit
purgatorius Secunda causa est qz sicut summa bonitas christi no
patitur aliquod bonu irremuneratum Sic summa iusticia eius no
patitur malum impunitum Tertia causa est qz claritatem diuine lu-
cis soli oculi mundi cordis cernere possunt. Quarta est quia p cul-
pam diuinitas offensa est ergo requiritur satisfactio. et diuina imago
in nobis difformata est ideo requiritur expurgatio. Quinta qz con-
traria contrarijs curantur ergo delectatio peccati deleri debet pena
purgatorij ¶ Ad quintum respondetur fm magistrum sententia-
rum libro quarto dicens sic Hic autem ignis purgatorij et si eternus

non sit numero tamen modo grauis est et excellit omnem penā quā
vnq̄ aliquis passus est in hac vita. nunq̄ enim in carne inuenta est
tanta pena: licet enim martyres passi sunt innumerabilia tormenta
excellit tamen ignis purgatorij omnia ista.

Ad sextum respondetur q̄ ignis purgatorij potest dupliciter co
siderari. Vno modo vt instrumentum nature et sic non agit in ani
mam sed solum in corpus. Alio modo vt instrumentum diuine iu
sticie ⁊ sic agit in animam imprimendo illi penitentiaz. Si tunc que
ritur vtrum ille ignis equaliter agat in animas sic q̄ non magis in
vnā q̄ in aliam. Respondetur q̄ non sed ex diuina ordinatione. I
gnis ille magis vel minus crudat animam scdm q̄ omnia plus vel mi
nus de peccatis ventalibus secum portat. Vnde dicitur ergo nos
vera contritione/confessione/et operis satisfactione vt festinare possi
mus ad gloriā dei per quāz nobis concedat qui est benedictus in se
cula seculorum. **A D E R**

Quod

Rimus
tatem
hinc qui
lus Andreas Et
strum hinc dan
riculus Jacob
tus et maria vir
lum. Quartu
no pilato crucifi
dent omnes ad
mas. Respondit
Hic et o m
Jacobus m
nipotente. Un
Septimus ar
et motuos. H
niculus Bar
de spu mco sup
etiam catholice
eis nomen dni ⁊ se
hinc p̄dum. H
nostras ⁊ p̄p̄at
vas ad omnia. L
cam vos de inq̄
vicam eternam
tam diu ad mot

Be
clic

Do
lucris auar
Zelus auar

Duodecī sunt articuli fidei

Primus articulus Petrus. Credo in deum patrem omnipo-
tentem creatorem celi et terre. Unde Isaias Patrem inuoca-
bitis qui terram fecit et celos condidit. Secundus articu-
lus Andreas Et in iesum christum filium eius unicum dominū nos-
trum Unde dauid Dñs dixit ad me filius meus es tu. Tertius
articulus Iacobus maior. Qui conceptus est de spiritu sancto na-
tus ex maria virgine. Unde Isaias. Ecce virgo concipiet et pariet fi-
lium. Quartus articulus Iohannes euangelista Passus sub pō-
tō pilato crucifixus mortuus et sepultus Unde Zacharias Aspī-
dent omnes ad eum quem crucifixerunt. Quintus articulus Tho-
mas Descendit ad inferna tertia die resurrexit a mortuis Unde Osee
Mors ero mors tua morsus tuus ero inferne. Sextus articulus
Iacobus minor Ascendit ad celos sedet ad dexteram dci patris om-
nipotentis. Unde Amos Qui edificat ascensionem suam in celo.
Septimus articulus. Philippus Unde vēturus est iudicare viuos
et mortuos Unde Ascenda ad vos in iudicio. Octauus ar-
ticulus Bartholomeus. Credo in spm scm Unde Joel Effundam
de spū meo sup oēm carnem. Nonus articulus Matheus Sanctā
ecciam catholicam scōrum cōionem. Unde Inuocabūt
oēs nomen dñi et seruent ei. Decimus articulus Simon Remis-
sionē pctōrum Unde Malachias Deponit deus omnes iniquitates
nostras et prouocat oia peccata nostra. Undecimus articulus Iu-
das thadeus. Carnis resurrectionem Unde Daniel ppheta Educ-
cam vos de sepulcris vris. Duodecimus articulus Mathias Ad
vitam eternam Amen. Unde Ezechiel. Euigilabūt omnes alij ad vi-
tam alij ad mortem Amen.

Septē pctā mortalia

et sic tibi vita semper saligia vita

Monstrat saligia que sunt mortalia septem.

luxuria auaritia supbia acedia inuidia

Luxus auar super ac inuidus ira gula

Saligia

S Superbia

A Auaritia

L Luxuria

I Ira

B Bula

I Inuidia

A Acidia

Quinqz sensus

Visus et auditus cum tactu gustus odorqz

sz visu auditu zc

omnis pctā

Sensibus his quinqz haurit homo scelera

Decem precepta domini

moysi scripta

In tabulis binis lex est depicta petrinis

tenet

sequentia

Lex precepta dei continet ista decem

Unum crede deum Non iures vana per ipsum

Sabbata sanctifices Habeas in honore parentes

Non sis occi sor. Fur Dechus. Testis iniquus

Alterius nuptam Nec rem cupias alienam

C Nota qz decem precepta sunt data contra decem plagas egy-
ptiacas. decem precepta patet in his metris. Unum crede deum zc
Et decem plage egyptiace patent in his versibus

qz in deū non crediderūt

qz nomē dei blasphemauerūt

Prima rubens vnda Kanaz plaga secunda

qz dei sabbata cōtēpserūt

qz parentibz non obedierūt

Inde eulex tristis Post musca nocentior istis

qz scōs dei occiderūt qz furis intenderūt
Quinta pecus stravit **Uesicas** sexta creauit
 qz fornicationi vacauerūt qz iniqua testimonia ptulerūt
Pene subit grande **Hinc** brutis dente nephande
 qz adulteriū cōmiserunt quia auaritie studuerunt
Mona regit solem **Puma** necat vltima prolem

Septē sacramenta

p̄byteriū m̄mōniū bap̄tism⁹ q̄ fit i fr̄te p̄ ep̄m sac̄m̄ altar̄
Ordo coniugium fons confirmatio panis
 que fit infirmis ad mortem que fit sacerdoti pro venia
Unctio postrema confessio sunt sacramenta

Septē dona sc̄ispūs

sapia intellēs cōsiliū fortitudo timor pietas scientia
Sap intel con for ti pi sci collige dōa

Septē opera misericōdie cor̄

poralia
 visitare infirmos potare sitientes cibare esurientes redimere captiuos
Quito potō cibo redimo
 tegere nudos colligere peregrinos sepelire mortuos
tego colligo condo

Septem opera misericōdie

die spiritualia
 corrigere peccantē cōsulere dubitanti docere ignorantē deliquenti ignoscere
Corripe suade doce dimitte
 cōsulere dubitanti portare iniuriosos orare p̄ salute p̄imi
solare fer ora

Quattuor p[ar]tes
cardinales

Justicia qua redditur unicuique q[uo]d suum est
Prudentia qua cognoscitur quid agendum et
quid fugiendum sit

Temperantia qua coarctat appetitum ab his que tur-
piter appetunt

Fortitudo q[ue] animus in adversis non fragitur et
in prosperis non extollitur

Tres p[ar]tes
theologicæ

Fides sine qua nemo salvari potest

Spes que per desiderium et suspirium intro du-
cit ad quietis gaudium

Charitas qua diligimus deum supra omnia et
proximos nostros sicut nosipsum

Octo beatitudines

Paupertas sp[irit]us. mitis. lugens. miserensq[ue]

esuries iusticie

Iusticiam petere cor mundum. pa. persequensq[ue]

His octo fiet sepe beatus homo

Beati paupes sp[irit]u q[ui]m ipsoꝝ est regnum celorum

Beati mites quoniam ipsi possidebunt terram

Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur

Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam quoniam ipsi satiabuntur

Beati misericordes quoniam misericordiam consequentur

Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt

Beati pacifici quoniam ipsi filij dei vocabuntur

Beati q[ui] p[er]secutionem patiuntur p[ro]pter iusticiam q[ui]m ipsoꝝ e[st] regnu[m] celoꝝ

De p[er]p[et]ua i[n] sp[irit]u sanctu[m]

impugnatio veritatis agnitione p[re]sumptio de dei misericordia despectio a peccatis

Impugnans veru[m]. presumens. spemq[ue] relinquens.

obstinatio

invidentia fraterne charitatis

Hinc induratus. odien[s] quoq[ue] fratris amorem

contemptus penitentie

Emendam spernens. impugnans pneuma beatum

Quattuor peccata clamā

ria ante deum pro vindicta

bonitadum

pcam 3 naturā

Clamitat in celis vox sanguis et sodomor

paupm i iudicio vl a potētib? qñ non soluit laborantibus

Elox oppressorum, merces detenta laborum

Novē pctā aliena

tubere alijs vt
mala faciant

dare cōsiliū alteri vt
dammū inferant

dare cōsensū alteri
ad malefaciendum

Iussio

consilium

consensus

laudare raptorem
vel alium pctōrem

hospitare fures aut maleficos
et defendere eos

palpo

recursus

habere partem de
bonis ablatis

dolose furtū vel
rapinā facere

nō resistere qñ sine peri-
culo facere posset

Participans

inutus

non obstans

non revelare z manifestare rem ablatam quādo et vbi posset

non manifestans

Præfatus hoc opus

de modo confitendi et penitēdi completum est i san-
cta ciuitate Coloniensi per me Johannem Koelhoff
Anno dñi M cccc. lxxxix. in vigilia sancti Thome
apostoli

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

1ste l. B. p. m. m. l. h. d. m. d. o. l. o. l. h. a. g. 7

Assante sine cessat officio eius

olthog

K

Abraham
Vater

17

BUCHBINDE-
RESTAURIERWERKSTATT
SABINE SIRZEL
DÜSSELDORF

BUCHBINDER
RESTAURIERWERKSTATT
SABINE SIEBEL
DUISBURG

TIFFEN® Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

- A** 1 **R**
- G** 2 **G**
- B** 3 **B**
- M** 4 **M**
- W** 5 **W**
- G** 6 **G**
- K** 7 **K**
- C** 8 **C**
- Y** 9 **Y**
- M** 10 **M**
- B** 11 **B**
- Y** 12 **Y**
- M** 13 **M**

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

- Blue**
- Cyan**
- Green**
- Yellow**
- Red**
- Magenta**
- White**
- 3/Color**
- Black**

